

Kleur bekennen

HANDHAVINGUITVOERINGS
PROGRAMMA 2010-2011

HANDHA

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer	7
1.2	Waarom dit HUP	7
1.3	Wet en regelgeving per kleurspoor	7
1.4	Veranderingen van bevoegdheden	8
1.4.1	De Wabo	8
1.4.2	Groene wetgeving	8
1.4.3	RBML	8
1.4.4	Promil	8
1.5	Kwaliteitseisen handhaving	8
1.6	Vernieuwing toezicht	10
1.7	Relatie met de nalevingstrategie	12
1.8	Relatie met beleidsontwikkeling	13
1.9	Overige werkzaamheden	14
2	De Methodiek	15
2.1	Inleiding	16
2.2	Risicoanalyse	16
2.3	Prioriteiten	17
2.4	Doelgroepenanalyse en doelgroepentyping	18
2.5	Toezichtarrangementen	18
2.6	Capaciteittoekenning	19
3	Het Grijs kleurspoor	20
3.1	Inleiding	21
3.2	Wet Milieubeheer: BRZO-, IPPC-bedrijven en grote industrieën	22
3.2.1	Toezichtobjecten en aandachtsvelden	22
3.2.2	Risico's en prioriteiten	23
3.2.3	Doelgroepen en doelgroepentypingen	23
3.2.4	Toezichtarrangementen BRZO, IPPC bedrijven en overige grote industrieën	24
3.3	Wet Milieubeheer: overige bedrijven	26
3.3.1	Toezichtobjecten en aandachtsvelden	26
3.3.2	Risico's en prioriteiten	26
3.3.3	Doelgroepen en doelgroepentypingen	28
3.3.4	Toezichtarrangementen overige bedrijven	29
3.3.5	Capaciteittoekenning Wet Milieubeheer	31
3.4	Bodemgerelateerde toezicht-objecten	33
3.4.1	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1	34
3.4.2	Doelgroepen en doelgroepen- typingen prioriteit 1	35
3.4.3	Bodemgerelateerde toezichtarrangementen	36

3.4.4	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4	37		
3.4.5	Capaciteittoekenning	39		
4	Het Blauwe kleurspoor	40	Bijlage I	68
4.1	Inleiding	41	Wet en regelgeving voor de provinciale handhavingbevoegdheid	68
4.2	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1	41		
4.3	Doelgroepen en doelgroepentyperingen	43	Bijlage II	69
4.4	Toezichtarrangementen van het blauwe kleurspoor	43	Toelichting risicoanalyse	69
4.5	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4	44		
4.6	Capaciteittoekenning	54		
5	Het Groene kleurspoor	50		
5.1	Inleiding	51		
5.2	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1	51		
5.3	Doelgroepen en doelgroepentyperingen	52		
5.4	Toezichtarrangementen van het groene kleurspoor	53		
5.5	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4	54		
5.6	Capaciteittoekenning	55		
6	Het Paarse kleurspoor	56		
6.1	Inleiding	57		
6.2	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1	58		
6.3	Doelgroepen en doelgroepentyperingen	59		
6.4	Toezichtarrangementen van het paarse kleurspoor	60		
6.4.1	Vaarwegen	60		
6.4.2	Wegen	60		
6.4.3	Regionale vliegvelden	61		
6.5	Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4	61		
6.6	Capaciteittoekenning	62		
7	Het Rode kleurspoor	63		
7.1	Inleiding	64		
7.2	Dienstverleningsovereenkomst	64		
7.3	Omgevingsloket Online	64		
7.4	Doorwerking package deal	64		
7.5	Effect Wabo op toezicht en handhaving	64		
7.6	Risicoanalyse en prioritering	65		

SAMENVATTING

Sinds 2003 is een landelijk traject 'Professionalisering van de milieuhandhaving' ingezet. De bedoeling daarvan is om kwaliteitsverbetering te realiseren voor wat betreft het proces van milieuhandhaving. De eisen voor het verbeteren van de kwaliteit van de milieuhandhaving zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer.

Het opstellen van een handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) is hier onderdeel van.

In dit HUP geeft gedeputeerde staten inzicht in welke toezichtstaken (wettelijke bevoegdheden) worden uitgevoerd om de risico's als gevolg van niet naleven te beheersen en hoe zij invulling geeft aan die uitvoering.

Gezien de omvang van het aantal objecten waar toezicht op gehouden dient te worden, is het niet mogelijk om al deze objecten met dezelfde intensiteit te controleren. Er wordt daarom in dit HUP aan de hand van prioriteiten bepaald waar de aandacht naar uit moet gaan.

Onderdeel van deze professionalisering is programmatisch handhaven, een landelijk toegepaste methode die is ontwikkeld door het Ministerie van Justitie.

Hierin zijn de volgende stappen te onderscheiden:

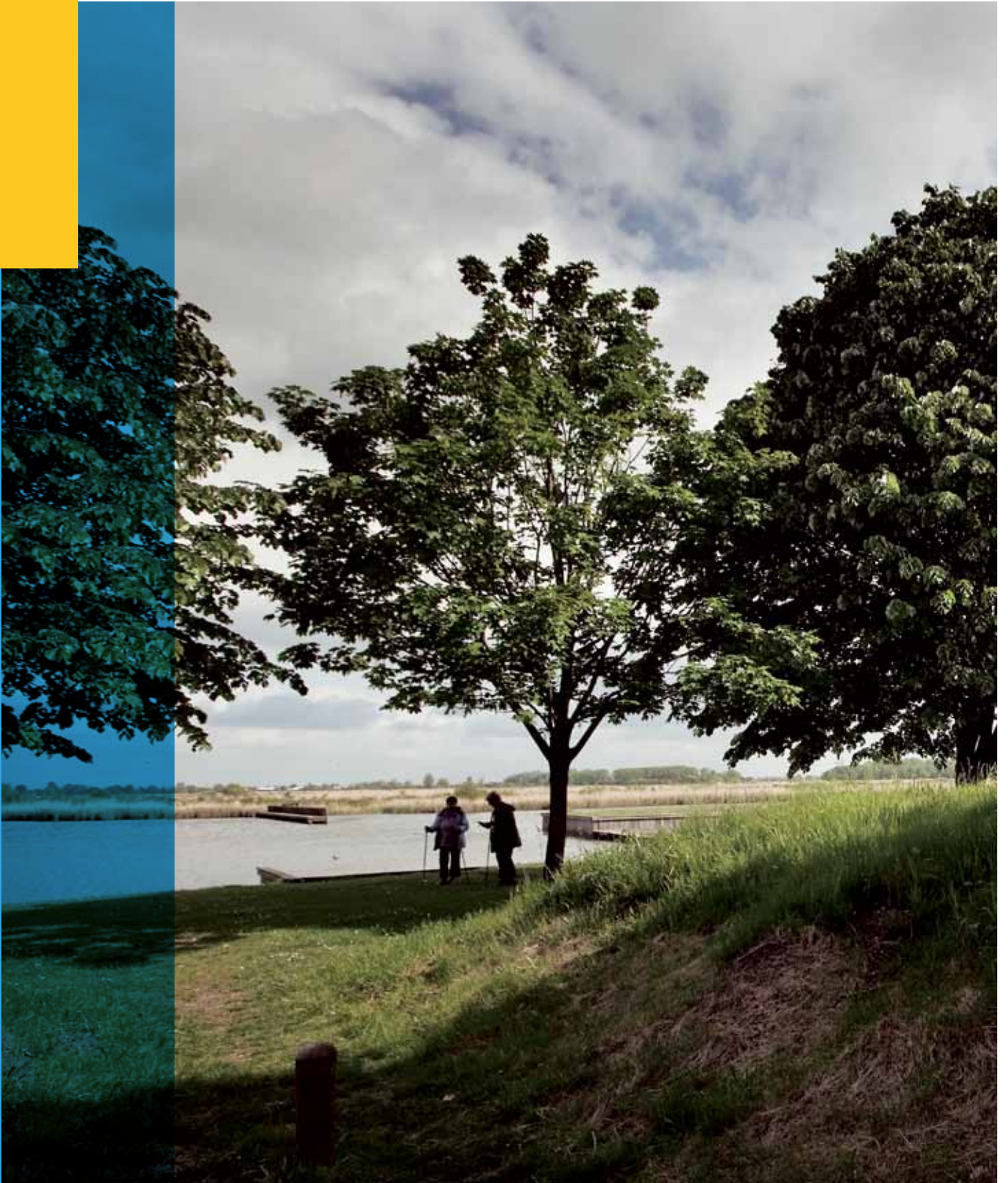
1. Risicoanalyse: in kaart brengen welke aandachtsgebieden binnen één taakveld het grootste risico vormen indien ze niet worden nageleefd.
2. Prioriteiten aangeven: op welke aandachtsvelden moet de provincie zich in eerste instantie richten.
3. Doelgroepenanalyse: inzichtelijk maken welke bedrijven, gebruikers en belangengroepen een rol spelen binnen een aandachtsveld.
4. Toezichtarrangementen: bepalen van een aanpak per doelgroep, waarmee de provincie Noord-Holland verwacht dat het naleefgedrag wordt verbeterd.

Ieder toezichtarrangement wordt besloten met een overzicht van de capaciteit-toekenning. Hiermee maakt het college inzichtelijk op welke wijze zij haar capaciteit wil inzetten om het nalevinggedrag van burgers en bedrijven positief te beïnvloeden.

DE EISEN VOOR HET VERBETEREN VAN DE
KWALITEIT VAN DE MILIEUHANDHAVING
ZIJN VASTGELEGD IN DE WET MILIEUBEHEER

INLEIDING

1.1 LEESWIJZER

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de gestelde kwaliteitseisen, de wet- en regelgeving per kleurspoor, de verandering van bevoegdheden en de veranderde benadering van het toezicht. Tot slot wordt in hoofdstuk 1 ingegaan op de relatie van het handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) met de nalevingstrategie en de relatie met beleid.

In hoofdstuk 2 wordt de methodiek van het HUP uitgebreid behandeld.

Hoofdstuk 3 bestaat uit de toezichtarrangementen voor het kleurspoor grijs. Hierin is concreet uitgewerkt hoe de capaciteit voor het toezicht op het grijze kleurspoor wordt ingezet. In de hoofdstukken 4, 5, en 6 volgen respectievelijk de toezichtarrangementen voor de kleursporen blauw, groen en paars. Hoofdstuk 7 gaat tot besluit nader in op de veranderingen voor de provincie ten gevolge van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) en het rode kleurspoor.

1.2 WAAROM DIT HUP

Gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland stelt jaarlijks een HUP op met een doorkijk naar het daarop volgende jaar. In dit HUP geeft het college inzicht in welke toezichttaken worden uitgevoerd om de risico's als gevolg van niet naleven te beheersen en hoe zij invulling geeft aan die uitvoering.

Door het toenemen van toezichttaken en de complexiteit ervan wordt het steeds belangrijker om een goede afweging te maken over de inzet van de beschikbare personele capaciteit.

In het nieuwe HUP wordt uitgegaan van de beschikbare tijd. Naar aanleiding van de risicoanalyse en de analyse van de doelgroepen krijgt ieder toezichtobject en/of aandachtsveld de juiste aandacht (interventie en intensiteit). Deze werkwijze is adequaat en in lijn met de huidige koers van de landelijke overheid (selectief toezicht, vermindering toezicht last). Het inzicht in toezichtobjecten en doelgroepen is op onderdelen nog onvoldoende. Tijdens het uitvoeren van dit HUP zal worden getracht dit inzicht te optimaliseren, onder andere door het afleggen van controlebezoeken.

1.3 WET EN REGELGEVING PER KLEURSPOOR

De taken en bevoegdheden van de provincie zijn vastgelegd in wet- en regelgeving.

Er zijn een aantal wetten waarbinnen al ons toezicht plaatsvindt. Dat zijn wetten over algemeen handelen van de overheid, zoals de Algemene wet bestuursrecht, Wet Samenhangende Besluiten, Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht, Provinciewet.

Daarnaast zijn er wetten en regelgeving die voor een specifiek aandachtsveld gelden, zoals de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Natuurbeschermingswet of de Wet milieubeheer. Die wetgevingen zijn gegroepeerd in zogeheten kleursporen.

Grijs voor de Milieuwet en -regelgeving

Blauw voor de waterkwaliteitswetgeving

Rood voor de wetgeving rondom bouwen, ruimtelijke ordening en infrastructuur

Groen voor de wetgeving rond natuur- en landschapsbescherming

Paars voor de openbare orde, veiligheid en ruimtegebruik

De toezichtarrangementen (uitvoering van de toezichttaken) worden in dit HUP besproken aan de hand van deze kleursporen (hoofdstuk 3 tot en met 6). Binnen het kleurspoor rood heeft de provincie op dit moment nauwelijks bevoegdheden. Na de invoering van de Wabo zal hier verandering in komen. Vandaar dat het kleurspoor rood in hoofdstuk 7 (De Wabo in vogelvlucht) is opgenomen. Het overzicht van de wet en regelgeving met het betreffende kleurspoor is weergegeven in bijlage 1.

1.4 VERANDERINGEN IN BEVOEGDHEDEN

1.4.1 De Wabo

Naar verwachting treedt medio 2010 de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) in werking. De Wabo schrijft het bevoegd gezag voor om het toezicht op de Wabo onderwerpen (waaronder milieu, bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening, brandpreventie en indirecte lozingen) onderling af te stemmen (kennis te delen). Daarnaast moeten de verschillende overheden zorgen voor één afgestemd toezichtstraject. De gevolgen van de Wabo worden nader besproken in hoofdstuk 7.

1.4.2 Groene wetgeving

Ten tijde van het vorige HUP was de groene wetgeving deels voor gedeputeerde staten nog een nieuwe bevoegdheid. In de afgelopen jaren heeft het toezicht op de naleving van de groene wetgeving zich ontwikkeld. Ook het toezicht op de bescherming van Aardkundige monumenten is inmiddels verder ontwikkeld. Deze taakvelden worden in dit HUP uitgewerkt.

1.4.3 RBML

De provincie heeft op 1 november 2009 een nieuwe bevoegdheid gedelegeerd gekregen vanuit het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het betreft hier de Regeling Burgerluchthavens en Militaire luchthaven (RBML). De provincie krijgt vanaf eind 2009 de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening en het toezicht op alle regionale luchthavens in Noord-Holland (bijvoorbeeld zweefvliegterreinen en helikopterplatforms). Schiphol (nationale luchthaven) en de militaire luchthavens vallen niet onder de bevoegdheid van de provincie.

1.4.4 Promil

Door de commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (commissie Mans) is landelijk vastgesteld dat de handhaving in de hoogste segmenten van de handhavingsspiramide (de calculerende en criminele organisaties) niet of nauwelijks van de grond is gekomen. Daarbij zijn als deelproblemen genoemd de ketentoezicht, domeintoezicht, afstemming bestuurs- en strafrecht en level-playing field (uniforme regelgeving en toezicht).

Bij de provincie Noord-Holland is in dit kader het Provinciaal Milieuteam (Promil) actief. Het team bestaat uit twee onderzoekspecialisten en twee criminaliteits-analisten en heeft als missie zicht te krijgen op en bestrijding van milieucriminaliteit.

Zij voeren proactief bedrijfs- en branche doorlichtingen uit, waarbij analyses worden gemaakt van informatie uit zowel open als gesloten bronnen. Aan de hand hiervan wordt geadviseerd bij het uitvoeren van

toezicht, maar ook worden externe partners, de (inter-) regionale milieuteams en het openbaar ministerie van informatie voorzien en vindt afstemming plaats.

De inzet van Promil wordt in dit HUP verder niet apart behandeld.

1.5 KWALITEITSEISEN HANDHAVING

Sinds 2003 is een landelijk traject 'Professionalisering van de milieuhandhaving' ingezet. De bedoeling daarvan is om kwaliteitsverbetering te realiseren voor wat betreft het proces van milieuhandhaving. De eisen voor het verbeteren van de kwaliteit van de milieuhandhaving zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer. Het opstellen van een handhavinguitvoeringsprogramma is hier onderdeel van. De provincie Noord-Holland heeft er voor gekozen deze kwaliteitsverbetering voor alle provinciale toezichttaken te realiseren, die relatie hebben met de leefomgeving. Dus ook voor de groene wetgeving en de zwemwatercontroles.

Onderdeel van de professionalisering is programmatisch handhaven. Hierbij worden met een risicoanalyse de prioriteiten binnen de handhaving bepaald (zie hoofdstuk 2). Deze prioriteiten worden in dit HUP gebruikt als uitgangspunt voor de keuze van de inzet van de capaciteit.

ONDERDEEL VAN DE PROFESSIONALISERING IS PROGRAMMATISCH HANDHAVEN

De algemene doelstelling van toezicht en handhaving is verbetering van het naleefgedrag.

Het naleefgedrag wordt gemeten aan de hand van een Kritische Prestatie Indicator (KPI). Deze wordt uitgedrukt in een percentage en wordt door het college op 80% gesteld. Met andere woorden: toezicht en handhaving hebben als minimale doelstelling dat 80% van de relevante doelgroepen de wet- en regelgeving naleeft. Deze KPI wordt elk kwartaal opgenomen in de kwartaalrapportage en jaarlijks in de Handhaving-rapportage. Daar waar mogelijk vindt in deze rapportages een verbijzondering plaats van het naleefpercentage per taakveld.

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het huidige toezicht en handhaven zijn er diverse rapporten beschikbaar. Deze hebben elk een eigen invalshoek:

- interne audit
- de ISO-certificering toetst de processen van Handhaving en Vergunningverlening
- toetsing van Beleid, Vergunningverlening en Handhaving door VROM-inspectie

De relevante bevindingen uit de audits zijn verwerkt in dit nieuwe HUP.

Met de aanbevelingen uit de toetsing door VROM-inspectie is, daar waar mogelijk, rekening gehouden met het opstellen van dit handhavinguitvoeringsprogramma.

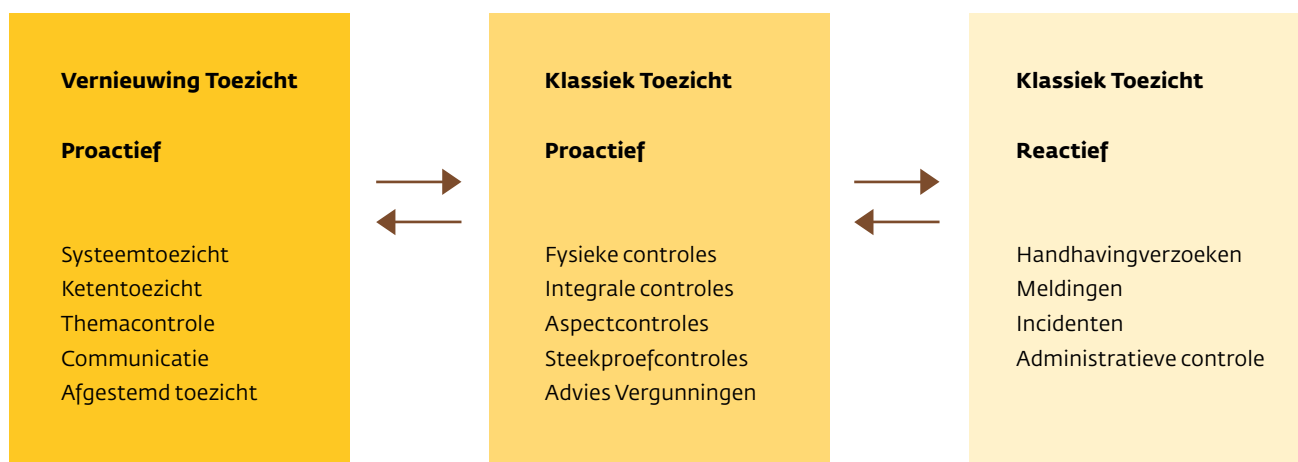
In de toezichtarrangementen wordt aangegeven hoe en op welke aandachtsvelden de capaciteit wordt ingezet. Dit is op basis van risicoanalyse. Impliciet geeft dit aan waar geen structurele capaciteit op wordt ingezet, maar waar slechts reactief wordt gereageerd naar aanleiding van klachten. Daarnaast wordt er een kwalitatieve slag gemaakt door gebruik te maken van de meest effectieve toezichtmethode per doelgroep. Het verbeteren van het naleefgedrag vindt plaats door het toepassen van de meest geschikte interventie voor die bepaalde doelgroep. Dat is lang niet altijd de interventie fysieke controle. Door dit verbeterde inzicht zullen achterstanden van fysieke controles voorkomen worden. Bij industriële bedrijven, badinrichtingen en zwemgelegenheden vinden in 2010–2011 integrale controles plaats voor het verkrijgen van een compleet beeld van deze inrichtingen.

1.6 VERNIEUWING TOEZICHT

Landelijke doelstellingen als vermindering van de toezichtlast enerzijds en het neerleggen van grotere verantwoordelijkheid bij bedrijven anderzijds maakt het noodzakelijk om klassieke vormen van toezicht op efficiënte wijze te combineren met vernieuwende toezichtmethoden. Tussen 2010 en 2011 werkt het college daarom stapsgewijs toe naar een nieuwe benadering van de toezichtobjecten. Noord-Holland haakt hiermee aan bij de landelijke ontwikkeling van Vernieuwing Toezicht van de VROM Inspectie.

Naast Vernieuwing Toezicht werkt het college de komende twee jaar op experimentele basis aan het moderniseren van de klassieke vormen van toezicht. Gedacht wordt aan het uitvoeren van thematische projecten, zelfcontrole, systeemtoezicht, het inzetten van communicatie als instrument om het naleefgedrag te beïnvloeden en andere manieren om het toezicht slimmer (effectiever en efficiënter) uit te voeren.

In een schematisch overzicht ziet dit er als volgt uit:

- **Systeemtoezicht:** toezicht gebruikmakend van bestaande kwaliteitssystemen, zoals ISO bij inrichtingen.
- **Ketentoezicht:** controle van een gehele keten van bijvoorbeeld afval of grond, voornamelijk administratief.
- **Themacontrole:** fysieke controle bij meerdere inrichtingen op een bepaald thema.
- **Afgestemd toezicht:** overheden treden gezamenlijk op bij controles.
- **Fysieke controle:** controle ter plaatse.
- **Integrale controle:** een fysieke controle op alle aspecten van een vergunning.
- **Aspectcontrole:** een fysieke controle op een enkel aspect van een vergunning.
- **Steekproefcontrole:** een controle uitgevoerd op een aselect gekozen toezichtobject.
- **Administratieve controle:** een controle achteraf op basis van registratie en administratie vastgelegd door de gecontroleerde.

TUSSEN 2010 EN 2011 WERKT HET COLLEGE
DAAROM STAPSGEWIJS TOE NAAR EEN NIEUWE
BENADERING VAN DE TOEZICHTOBJECTEN

Daarnaast groeit steeds meer het inzicht dat het naleefgedrag niet alleen beïnvloed wordt door fysieke controle, maar ook door andere instrumenten van toezicht (bijvoorbeeld voorlichting, systeemtoezicht, zelfcontrole). Daarbij is het belangrijk te weten welke doelgroep (bv. vergunninghouder of toeleverancier, terreinbeheerder of recreant) de grootste rol speelt bij de naleving. Vervolgens moet bekend zijn waarom deze doelgroepen de regelgeving overtreden of juist naleven. Daar volgt dan het type interventie uit. Met andere woorden: er moet worden afgewogen welke aanpak de beste naleving oplevert. Doel van deze methode is de inzet van een meer op maat gesneden toezicht. In hoofdstuk 2 wordt de gehanteerde methode nader uitgelegd.

De verandering van aanpak is tweeledig:

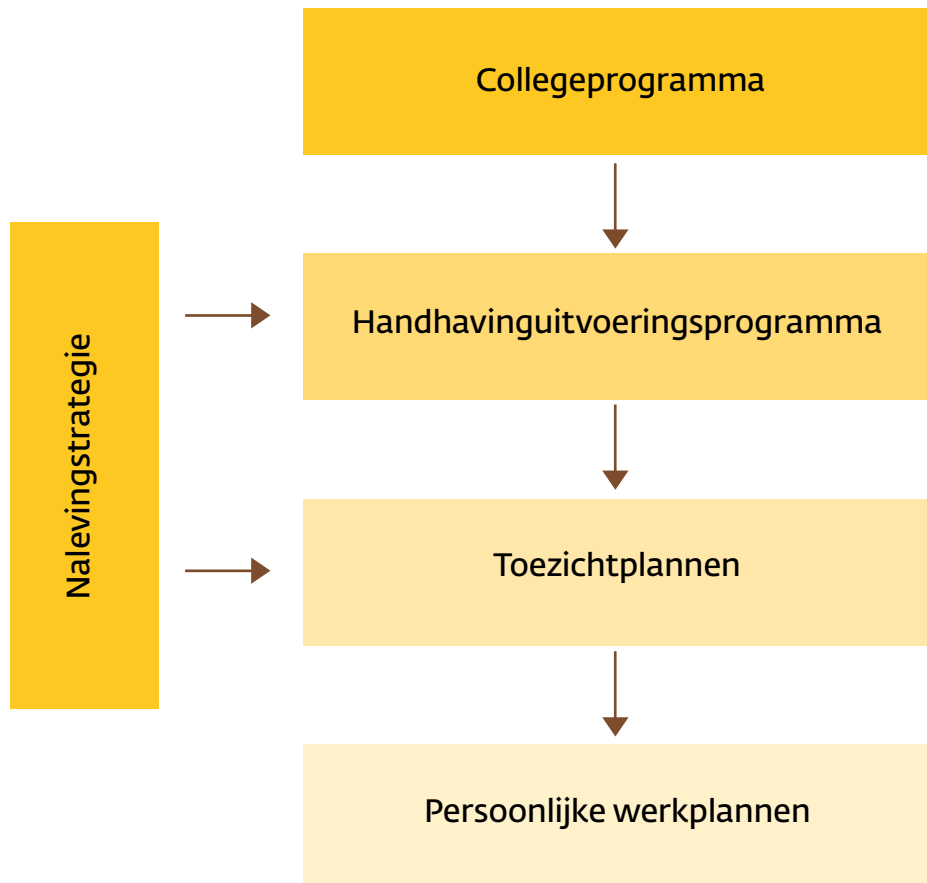
1. In plaats van een risicoanalyse op basis van wet- en regelgeving wordt er nu een risicoanalyse gemaakt naar toezichtobjecten en een analyse van de doelgroepen. De toezichtobjecten zijn de concrete instellingen of gebieden waarop de wetgeving betrekking heeft (bv. autosloperijen, type zwembad, natuurbeschermingsgebied, bodemsaneringlocatie).
2. Niet langer is het aantal controles bij alle toezichtobjecten de maatstaf voor het behaalde resultaat, maar vooral verbetering van het naleefgedrag.

Met deze nieuwe aanpak wordt de beschikbare capaciteit deels op een andere manier ingezet. De aandacht verschuift van overtreding naar overtreder.

1.7 RELATIE MET DE NALEVINGSTRATEGIE

Binnen onze organisatie bestaan afstemmingsplannen op verschillende abstractieniveaus. In figuur 2 staan deze plannen gerangschikt van abstract naar concreet. Daarmee is ook de relatie tussen deze plannen duidelijk. De nalevingstrategie wordt zowel in het HUP als in de toezichtplannen vertaald naar concrete interventies.

Figuur 2. Relatie tussen verschillende uitvoeringsniveaus

Gelijk met dit HUP wordt een nieuwe nalevingstrategie vastgesteld als opvolger voor de oude strategie Glashelder&Glashard 2007-2010.

De nalevingstrategie bestaat uit een preventiestrategie (hoe overtredingen te voorkomen?), toezichtstrategie (hoe zicht houden op naleefgedrag?) en een handhavingstrategie (hoe optreden bij constatering van een overtreding?) De handhavingstrategie omvat de hele bandbreedte van aanpak tussen legaliseren en repressief optreden.

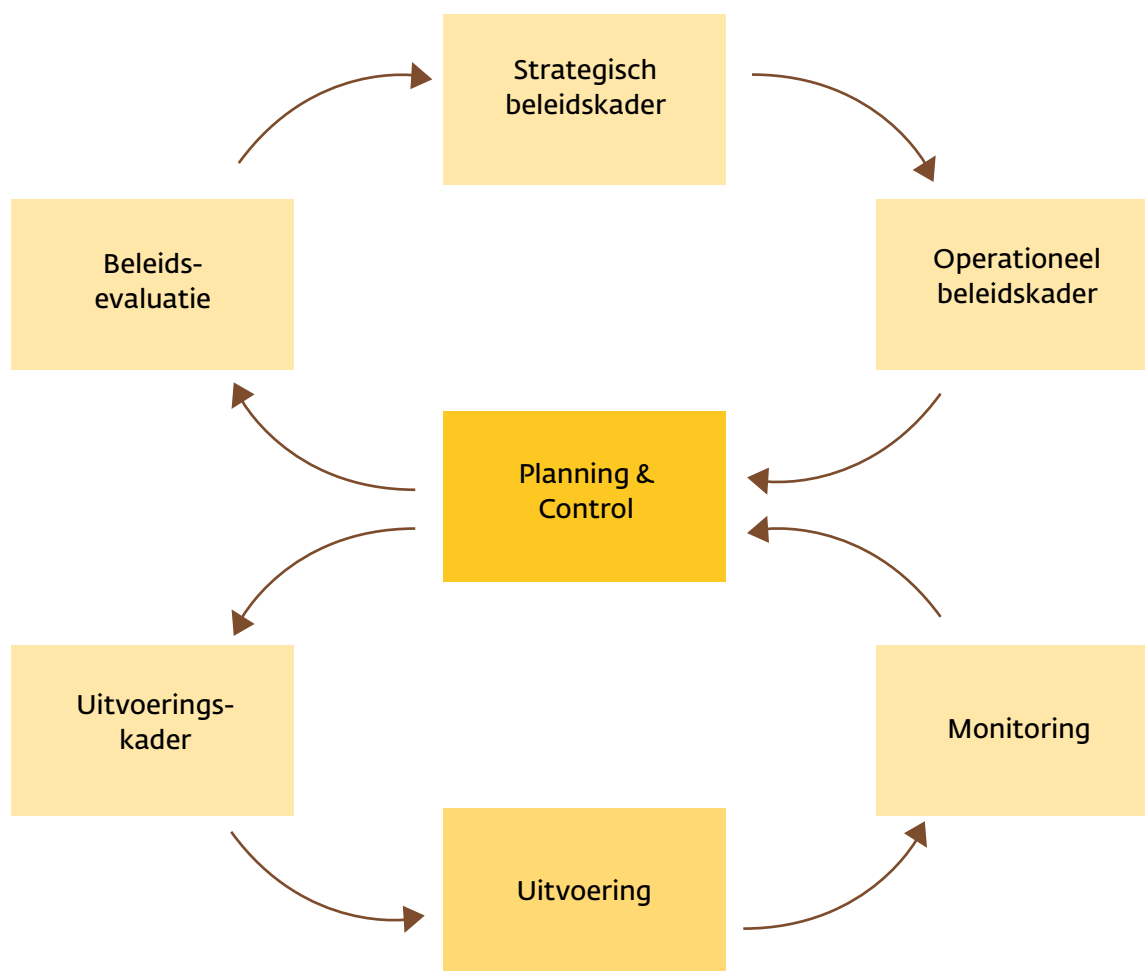
De toezichtstrategie geeft aan hoe de provincie inzicht houdt in het naleefgedrag en de motieven die een rol spelen bij dit naleefgedrag. De handhavingstrategie

geeft aan welke afwegingen worden gemaakt na de constatering van een overtreding en hoe de provincie daarmee omgaat. De handhavingstrategie is primair gericht op de inzet van het juridische instrumentarium dat de provincie (of andere handhavinginstanties) ter beschikking heeft. De handhavingstrategie is gericht op het herstel van een ongewenste situatie en waar nodig straffen van de veroorzaker hiervan. De preventiestrategie is gericht op het (hernieuwd) voorkomen en/of ongedaan maken van overtredingen door de inzet van alle andere mogelijke instrumenten dan de juridische. De handhavingstrategie en preventiestrategie kunnen in samenhang worden ingezet, afhankelijk van de situatie.

1.8 RELATIE MET BELEIDSONTWIKKELING

De relatie met beleidsontwikkeling is voor het toezicht van wezenlijk belang. Toezicht is immers de uitvoering van de regelgeving die vanuit beleidsontwikkeling wordt geformuleerd. Andersom kan monitoring van toezicht en handhaving aanleiding geven om beleid aan te passen. Sinds 2003 sluiten de beleids- en uitvoeringscyclus door middel van de 'Big Eight' op elkaar aan. Afstemming en wisselwerking tussen Beleid en toezicht vinden in dit kader op reguliere basis plaats.

Daarnaast wordt samenwerking gezocht met Beleid voor speciale gelegenheden, zoals bij het opstellen van dit HUP. Beleid heeft in de risicoanalyse kennis ingebracht over beleidsspeerpunten van Provinciale Staten en de wettelijke verplichtingen. Deze zijn meegewogen in het stellen van de prioriteiten voor toezicht (zie hoofdstuk 2. Methodiek). Andersom is het toezicht betrokken bij het opstellen van het Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) en het daar uit voortvloeiende Milieu Uitvoering Programma (MUP). Daarmee geeft de provincie uitvoering aan de 'Big Eight'.

Figuur 3. Beleidscyclus 'Big Eight'

1.9 OVERIGE WERKZAAMHEDEN

Naast toezicht en handhaven voert het college een aantal taken uit, die strikt genomen niet kunnen worden benoemd als controleactiviteit. Deze overige werkzaamheden zijn doorgaans wel van belang voor ontwikkeling van handhaafbare wet- en regelgeving en vergunningen en het geven van voorlichting. Op die manier hebben deze overige werkzaamheden vaak een meerwaarde in de preventieve sfeer. Hieronder een overzicht van deze overige werkzaamheden:

- Overleg en workshops met overige overheden als VROM, Milieudiensten, Waterschappen en politie met betrekking tot praktische uitvoering van milieuwetgeving.
- Workshops en overleggen met terreinbeherende instanties als Staatsbosbeheer, PWN, Landschap Noord-Holland, faunabeheereenheden.
- Het Schipholoverleg met betrekking tot de Flora- en faunawet en Wet milieubeheer.
- Het Inter Provinciaal overleg.
- Regie op de milieuhandhaving van de gemeentes.
- Handhaafbaarheid toetsen van vergunningen, ontheffingen en machtigingen.
- Beoordelen van Milieujaarverslagen.
- Advies aan directie Beleid met betrekking tot Provinciaal Milieubeleidsplan, wet- en regelgeving zwemwater, bodem, natuurbescherming, flora- en fauna, afval, etc.
- Front-Office voor de bedrijfstakken Afval en Chemie, front-Office Schiphol, Zwemwater telefoon.
- Implementatie van het Activiteitenbesluit.
- Implementatie van het Besluit Risico en Zware Ongevallen.
- Bezwaar- en beroepzaken, gedoogverzoeken.
- Monsternamen van bodem en (grond)water.
- Complexe dossiers als Eilandspolder, Corus, De Gouw, Agriport en Hartog.
- Ontwikkelen van protocollen en werkwijzen.
- Mediacontacten (loopt via Communicatie)
- Conferenties met betrekking tot wet- en regelgeving.
- Evaluaties van handhavingprojecten, zwemwaterseizoenen.

DE METHODIEK

HET MOGELIJKE
RISICO VOOR DE
OMGEVING BESTAAT
UIT HET EFFECT VAN
EEN OVERTREDING
MAAL DE KANS
DAT HET EFFECT
ZICH OOK ECHT
VOORDOET:

RISICO =
EFFECT X KANS

2.1 INLEIDING

Gezien de hoeveelheid regelgeving waarvoor de provincie bevoegd gezag is kan onmogelijk op alle taakvelden (wetten en andere regelgeving) in gelijke mate intensief toezicht gehouden worden. Er moeten keuzen gemaakt worden waar en op welke wijze de provincie haar toezichtcapaciteit gaat inzetten. Om tot die keuze te komen is gebruik gemaakt van de landelijk toegepaste methode Programmatisch handhaven, die is ontwikkeld door het Ministerie van Justitie.

Hierin zijn de volgende stappen te onderscheiden:

1. Risicoanalyse: in kaart brengen welke aandachtsgebieden binnen één taakveld het grootste risico vormen indien ze niet worden nageleefd.
2. Prioriteiten aangeven: op welke aandachtsvelden moet de provincie zich in eerste instantie richten.
3. Doelgroepenanalyse: inzichtelijk maken welke bedrijven, gebruikers en belangengroepen een rol spelen binnen een aandachtsveld.
4. Toezichtarrangementen: bepalen van een aanpak per doelgroep, waarmee de provincie Noord-Holland verwacht dat het naleefgedrag wordt verbeterd.

2.2 RISICOANALYSE

Het doel van de risicoanalyse is inzicht krijgen op welke aandachtsvelden de provincie zich intensief moet richten. De risicoanalyse is per kleurspoor (grijs, groen, blauw, paars) gemaakt.

Het grijze kleurspoor is dusdanig breed, dat dit opgesplitst is in de drie hoofdstromen: industrie, branches en bodemgerelateerde activiteiten.

Binnen de kleursporen is de provinciale bevoegdheid vertaald naar de toezichtobjecten.

Een toezichtobject voor Branches is bijvoorbeeld de branche autosloperijen of vuurwerkevenementen; voor Industrie vormt het toezichtobject één industriële inrichting.

Voor de overige kleursporen is er grote diversiteit in toezichtobjecten, omdat de wetgeving verschillend van opzet is. Voor zwemwatercontrole is een toezichtobject een type zwemgelegenheid (zoals ingericht oppervlaktewater of openbare zwembaden). Voor de groene wetgeving worden toezichtobjecten gehanteerd als Natura2000-gebieden (Natuurbeschermingswet), populatiebeheer, beheer en schadebestrijding op landbouwgronden (Flora- en faunawet), Provinciale wegen (landschapsverordening) en landgoederen (Natuurschoonwet).

Voor de opzet van de risicoanalyse verwijzen wij naar bijlage 2.

De toezichtobjecten zijn nader opgesplitst naar aandachtsvelden waarop toezicht wordt gehouden; bijvoorbeeld stank en geluid bij autosloperijen of grote bedrijven, verstoring en vernieling in Natura2000-gebieden, legionella en veiligheid in zwemgelegenheden. Deze aandachtsvelden sluiten grotendeels aan op de thema's van het Provinciale Milieu beleidsPlan (PMP).

Om inzicht te geven in de te leveren inspanning is ook opgenomen om welke aantallen (bv. autosloperijen) het gaat. Waar dit niet in aantallen is uit te drukken, is dat uitgedrukt in andere eenheden zoals aantal hectaren Natura2000-gebieden of kilometers te controleren vaarwegen.

Het mogelijke risico voor de omgeving bestaat uit het effect van een overtreding maal de kans dat het effect zich ook echt voordoet:

Risico = Effect x Kans.

Voor het bepalen van een goed onderbouwd effect zijn verschillende aspecten (de deelgebieden) meegenomen, zoals fysiek (letsel bv. gebroken been), sociaal (eventuele onrust), financieel-economische (kosten), natuur/stadsschoon (natuur- en culturele waarde) en volksgezondheid (ziektes). De scores op deze deelgebieden worden gemiddeld om tot één effect te kunnen komen. Geen effect is dan 0, een zeer groot effect is 5. Vervolgens wordt de kans dat de overtreding zich voor doet bepaald en aangegeven op een schaal van 1 tot 5.

Bij het invullen van de risicoanalyse is gebruik gemaakt van de deskundigheid en ervaring van de medewerkers van het betreffende taakveld, de branche of inrichting.

2.3 PRIORITEITEN

Hoe hoger het berekende risico in de analyse, hoe hoger de prioriteit voor het betreffende aandachtsveld. Er worden prioriteiten op 4 niveaus onderscheiden, waarbij prioriteit 1 een hoge en prioriteit 4 een lage prioriteit is. Er wordt op de volgende manier gekomen tot een prioriteit:

- Prioriteit 1 als het Effect ≥ 3 en de Kans ≥ 3
- Prioriteit 2 als het Effect ≥ 3 en de Kans < 3
- Prioriteit 3 als het Effect < 3 en de Kans ≥ 3
- Prioriteit 4 als het Effect < 3 en de Kans < 3

In eerste instantie wordt de prioriteit bepaald door het berekende risico van effect x kans.

BIJ HET INVULLEN VAN DE RISICOANALYSE IS GEBRUIK GEMAAKT VAN DE DESKUNDIGHEID VAN DE MEDEWERKERS

Uiteraard wordt de prioriteit niet alleen bepaald door dit berekende risico. In de wetgeving en het provinciaal beleid zijn ook al speerpunten aangegeven. Voor de vertaling van de wettelijke verplichtingen en de beleidsspeerpunten naar de onderscheiden aandachtsvelden is gebruik gemaakt van de kennis van de directie Beleid. Een aandachtsveld waartoe de provincie in een wettelijk kader wordt verplicht te handhaven, wordt definitief als prioriteit 1 bepaald. Betreft het aandachtsveld een beleidsspeerpunt dan leidt dit tot een verhoging van de prioriteit met één stap. Bijvoorbeeld van prioriteit 4 naar prioriteit 3, etc. Soms is er sprake van een afgeleide wettelijke verplichting, zoals het ganzenbeleid rond Schiphol.

Omdat het risico geformuleerd is als Effect x Kans kan het voorkomen dat een hoge prioriteit (bijvoorbeeld hoge prioriteit door een wettelijke verplichting) toch een lager risicogetal heeft dan een lage prioriteit. Ook andersom is mogelijk. Bij een lage prioriteit kan soms een hoog risicogetal staan.

Per kleurspoor wordt duidelijk waar de prioriteiten liggen. Door het hanteren van één methode voor de risicoanalyse kunnen de prioriteiten ook onderling tussen de kleursporen gewogen worden.

Wel is er een verschil van benadering tussen toezicht op industriële en branchegerelateerde bedrijven enerzijds en toezicht op omgevingswetten anderzijds. Het verschil is voornamelijk terug te voeren op het feit dat het toezicht op de industriële en branchegerelateerde bedrijven inrichtinggebonden is en aan de hand van een vergunning wordt uitgevoerd. De aandachtsvelden zijn: lucht, geluid, bodem, verkeer, stank, afval, stof, water, (externe) veiligheid en energie. Deze aandachtsvelden komen overeen met de vergunningvoorschriften.

Het toezicht in het kader van omgevingswetten is per definitie niet inrichtinggebonden en betreft meestal 'vrije-veld' delicten of activiteiten waarvoor een tijdelijke beschikking of ontheffing is verkregen. Bijvoorbeeld aantasting van een natuurbeschermings-

gebied, een grondwateronttrekking of het uitvoeren van een bodemsanering.

Bij de industriële en branchegerelateerde bedrijven is de prioriteit van afzonderlijke aandachtsvelden bepaald per industrieel bedrijf of branche. Om dit overzichtelijk te houden is ervoor gekozen slechts de aantallen bedrijven te noemen of de branche waar het aandachtsveld betrekking op heeft.

Bij toezicht van omgevingswetten is een splitsing gemaakt in de toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1 en de overige (lagere) prioriteiten. Met betrekking tot de omgevingswetten is binnen de toezichtobjecten met prioriteit 1 een nadere onderverdeling gemaakt op basis van het risicogetal in hoog (groter of gelijk 15), gemiddeld (8 tot 15) en laag (kleiner dan 8). Deze nadere onderverdeling van toezichtobjecten met prioriteit 1 kan nuttig zijn als er keuzes gemaakt moeten worden waar de beschikbare capaciteit het meest verstandig kan worden ingezet in tijden van schaarste (vacatures, ziekteverzuim, etc.). Daarnaast zijn de aantallen objecten binnen het toezicht van omgevingswetten dermate hoog, dat een nadere onderverdeling binnen de prioriteiten wenselijk is.

2.4 DOELGROEPENANALYSE EN DOELGROEPTYPERING

Een doelgroepenanalyse wordt gemaakt om inzicht te krijgen welke partijen, die betrokken zijn bij een aandachtsveld, een mogelijke overtreding begaan. Zo zijn bij een bodemsanering naast de opdrachtgever van het werk, ook een milieukundig adviesbureau, aannemer en grondverwerker betrokken. Met dit inzicht in de doelgroepen en de rol die zij vervullen in de keten, kunnen wij gerichte interventies plannen om beter naleefgedrag te bevorderen.

Om vast te kunnen stellen hoe deze doelgroepen moeten worden benaderd is ingeschat tot welke categorie nalever of overtreder een groep behoort.

Er zijn 5 categorieën te onderscheiden (naar de methodiek de Tafel van 11 van het Ministerie van Justitie):

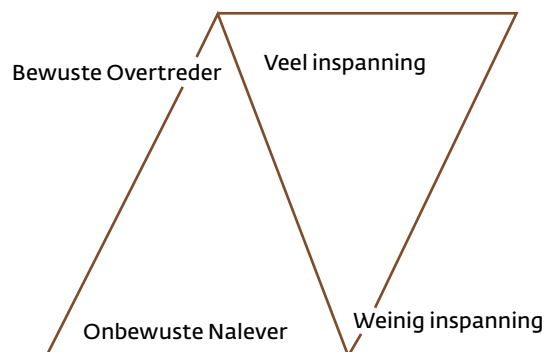
1. Bewuste overtreder (kent de regels, maar overtreed deze toch ondanks handhaving)
2. Onbewuste overtreder (kent de regels niet, overtreedt bij toeval)
3. Handhavingsafgeschrikte (kennen de regels, willen eigenlijk overtreden, maar doen dat niet vanwege handhaving)
4. Spontane nalever (kent de regels, vindt dat de regels moeten worden nageleefd ongeacht wel of geen handhaving)

5. Onbewuste nalever (kent de regels niet, leeft bij toeval de regels na)

In het algemeen zijn er weinig Bewuste Overtreders en veel meer Spontane Nalevers. Het toezicht op de Bewuste Overtreders kost de meeste energie en tijd. De inspanning is veel minder bij de Spontane Nalever. Deze behoeven wel aandacht, omdat zij gestimuleerd moeten worden in hun naleefgedrag.

De doelgroepen zijn doorgaans niet homogeen. De kennis van de doelgroepen is nog niet zodanig dat wij binnen een doelgroep tot een goed onderbouwde verdeling kunnen komen. Bovendien is het niet werkzaam om dit uit te voeren voor alle toezichtobjecten. Daarom hebben we ons beperkt tot de toezichtobjecten met prioriteit 1. Voor de toezichtobjecten met prioriteit 1 is een inschatting gemaakt welke categorie het meest kenmerkend is voor de gehele doelgroep. De uitkomst hiervan staat in het betreffende toezichtarrangement weergegeven. Op basis van de doelgroepenanalyse wordt de wijze van toezicht bepaald.

De inspanning die het kost t.o.v. de soort overtreder is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 4. Relatie type overtreder en inspanning

2.5 TOEZICHTARRANGEMENTEN

De toezichtarrangementen zijn per kleurspoor uitgewerkt.

In de toezichtarrangementen staan overzichten van de verschillende prioriteiten, die uit de risicoanalyse zijn gekomen. In een tabel is aangegeven welk naleefgedrag is te verwachten. Aan de hand daarvan wordt een manier van aanpak beschreven.

De interventie hangt af van het type overtreder. Zo wordt het beste resultaat behaald bij een Bewuste Overtreder met een dwangsom of Proces Verbaal. Bij een Spontane Nalever kan volstaan worden met een administratieve controle of vermindering van de controlefrequentie. Op deze manier wordt de capaciteit

van de inspecteurs zo ingezet dat de naleving in Noord-Holland het meest wordt gestimuleerd.

Het selecteren van de soort interventie voor de verschillende soorten overtreders is gebaseerd op de Tafel van 11. Dat is een door het Ministerie van Justitie opgestelde lijst van factoren die van belang zijn bij de naleving. Deze lijst bestaat uit elf dimensies.

De dimensies zijn gebaseerd op de oorzaken van niet naleving.

Door te kijken naar de oorzaak van niet-naleven kan de beste interventie gezocht worden waarmee het hoogste naleefgedrag kan worden bereikt. De oorzaak van niet naleven hangt veelal samen met de doelgroep.

2.6 CAPACITEITTOEKENNING

Ieder hoofdstuk wordt besloten met een overzicht van de capaciteittoekenning. Hiermee maakt het college inzichtelijk op welke wijze zij haar capaciteit wil inzetten om het nalevinggedrag van burgers en bedrijven positief te beïnvloeden.

3

HET GRIJZE KLEURSPoor

3.1 INLEIDING

In het grijze kleurspoor is het toezicht op en de handhaving van Wet milieubeheer gerelateerde wet- en regelgeving over ruim 500 inrichtingen ondergebracht. Hiervan zijn 89 industriële inrichtingen dermate uniek, onder meer qua omvang, economisch belang en de aard van het productieproces, dat deze bedrijven individueel worden benaderd.

Onder deze 89 industriële inrichtingen bevinden zich zogeheten BRZO en IPPC bedrijven¹. BRZO bedrijven zijn bedrijven waar het Besluit Risico Zware Ongevallen uit 1999² op van toepassing is. Het besluit richt zich op het voorkomen en beheersen van zware ongevallen, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Conform het besluit moeten zowel bedrijven als overheden aan diverse eisen voldoen. Zo stelt het BRZO dat de bedrijven beschrijven hoe zij zowel organisatorisch als technische maatregelen nemen om zodoende de kans op en de effecten van een ongeval te verkleinen. Van de overheden wordt geëist dat hierop vervolgens adequaat toezicht wordt gehouden.

Bij de overige bedrijven, bestaande uit kleinere industrieën en afvalbeherende inrichtingen, past een branchegerichte benadering³.

Daarnaast valt onder het grijze kleurspoor een verzameling van wet- en regelgeving welke betrekking heeft op:

- Wet Bodembescherming (bodemsaneringen, grondverzet verontreinigde grond, gesloten stortplaatsen, infiltratie).
- Provinciale Milieu Verordening (bodembeschermingsgebieden).
- Grondwaterwet (grondwateronttrekking, warmte- koudeopslag,).
- Ontgrondingenwet.
- Vuurwerkbesluit.

In dit kader worden bodemsaneringen van ernstige bodemverontreinigingen gemeld. Daarnaast vindt er ook grondverzet van licht tot matig verontreinigde grond plaats, waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Er zijn in onze provincie gesloten stortplaatsen, die een mogelijk risico voor de omgeving zijn en locaties waar een vergunning voor is afgegeven om proceswater te infiltreren.

We houden toezicht op gebieden die in geologische en/of culturele zin waardevol zijn, en als bodembeschermingsgebied aangewezen zijn. Een aantal hiervan zijn zo bijzonder dat zij zijn benoemd als Aardkundige Monumenten. Jaarlijks worden er ontheffingen afgegeven voor grondwateronttrekkingen, ontgrondingen en ten behoeve van warmte- koudeopslag (duurzaam verwarmen/koelen van gebouwen).

De driedeling: grote industrieën, branches en bodemgerelateerde wet- en regelgeving is terug te vinden in de opbouw van dit hoofdstuk.

De komende jaren zullen in het grijze kleurspoor grote wijzigingen plaatsvinden.

1) Dit zijn bedrijven die moeten voldoen aan de IPPC richtlijn. IPPC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control.

2) Het BRZO'99 is een uitwerking van de SERVESO-II richtlijn van de Europese Unie

3) Onder deze overige bedrijven zijn er 16 kleinere industrieën die eveneens moeten voldoen aan de BRZO-IPPC richtlijnen. We zijn echter van mening dat het naleefgedrag van deze industrieën effectiever beïnvloed kan worden middels een branchegerichte aanpak.

De Wabo (Omgevingsvergunning) is naar verwachting medio 2010 van kracht. Steeds meer inrichtingen zullen in het Activiteitenbesluit (Barim) onder algemene voorschriften worden gesteld. In de periode 2010–2012 verschuift voor een groot deel van de inrichtingen het bevoegd gezag van provincie naar gemeente. VROM, IPO en VNG hebben hier in de zogenoemde packagedeal een akkoord over bereikt.

3.2 WET MILIEUBEHEER: BRZO-, IPPC-BEDRIJVEN EN GROTE INDUSTRIEËN

3.2.1 Toezichtobjecten en aandachtsvelden

44 Industriële inrichtingen zijn, evenals het merendeel (45) van de 61 BRZO en IPPC-bedrijven, dermate uniek dat het college kiest voor een bedrijfsgerichte benadering. Hieronder bevinden zich bedrijven als Corus, Schiphol en Tate & Lyle. De risicoanalyse is dan ook per inrichting uitgevoerd.

De 10 aandachtsvelden zijn afkomstig uit de vergunningvoorschriften:

Lucht	Afval
Geluid	Stof
Bodem	Water
Verkeer	(externe) veiligheid
Stank	Energie

IN DE PERIODE 2010–2012 VERSCHUIFT
VOOR EEN GROOT DEEL VAN DE
INRICHTINGEN HET BEVOEGD GEZAG
VAN PROVINCIE NAAR GEMEENTE

3.2.2 Risico's en prioriteiten

De onderstaande tabel geeft de uitkomst van de risicoanalyse per aandachtsveld weer. Zo wordt bijvoorbeeld inzichtelijk bij hoeveel bedrijven lucht de hoogste prioriteit krijgt. In de prioritering is enerzijds de ervaringen van professionals terug te vinden, anderzijds is de prioritering beïnvloed door beleids-speerpunten en wettelijk verankerde taken.

Aandachtsvelden	Prioriteit 1	Prioriteit 2	Prioriteit 3	Prioriteit 4
Afval	1	4	18	66
Bodem	1	4	22	62
Energie	–	12	75	2
Geluid	4	16	68	1
Lucht	13	15	60	1
Stank	1	6	16	66
Stof	2	17	69	1
(Externe) Veiligheid	37	6	10	36
Verkeer	–	1	17	71
Water	1	5	15	68

Tabel 1. Prioriteiten per aandachtsveld

3.2.3 Doelgroepen en doelgroepentyperingen

De 89 industrieën zijn de grotere professioneel georganiseerde bedrijven. Kennis van de na te leven wet- en regelgeving is doorgaans aanwezig. Dit maakt dat typeringen als 'onbewuste overtreders' of 'onbewuste nalevers' niet voorkomen. Om de industrieën te analyseren maken we daarom gebruik van een grovere doelgroepentyping:

Doelgroepentyping	Aantallen bedrijven
• Bewuste overtreders bedrijven	• 6 bedrijven
• Handhavingsafgeschikten	• 75 bedrijven
• Spontane nalevers	• 6 bedrijven
• Nog te bepalen	• 2 bedrijven ⁴

Tabel 2. Doelgroepentyping van de bedrijven

4) Deze bedrijven zijn nog in oprichting en daarom niet meegewogen in de doelgroepentyping.

Vrijwel alle industriële inrichtingen zijn dermate professioneel dat zij zich bewust zijn van hun wettelijke verplichtingen. Toch ook kunnen industriële bedrijven onder onbewuste overtreders worden geschaard, omdat de afstand tot de werkvloer vrij groot kan zijn. Zo zijn milieucoördinatoren wel bekend met de regelgeving, maar medewerkers niet altijd. Dit kan leiden tot overtredingen door onwetendheid.

De benodigde toezichtinspanning om bedrijven te laten voldoen aan wet- en regelgeving, is afhankelijk van de bereidheid van bedrijven om zich hieraan te conformeren. In de navolgende toezichtarrangementen geeft het college aan op welke wijze zij het naleefgedrag van bovenstaande doelgroepen positief wil beïnvloeden.

3.2.4 Toezichtarrangementen BRZO, IPPC bedrijven en overige grote industrieën

Landelijke doelstellingen als vermindering van de toezichtlast en het neerleggen van grotere verantwoordelijkheid bij bedrijven enerzijds en de complexiteit van de 89 industriële bedrijven anderzijds, maakt het noodzakelijk om klassieke vormen van toezicht op efficiënte wijze te combineren met vernieuwende toezichtmethoden. Tussen 2010 en 2011 werken wij daarom stapsgewijs toe naar een nieuwe benadering van de provinciale industrieën. Het college haakt hiermee aan bij de landelijke ontwikkeling van vernieuwing toezicht van de VROM Inspectie.

TUSSEN 2010 EN 2011 WERKEN WIJ DAAR- OM STAPSGEWIJS TOE NAAR EEN NIEUWE BENADERING VAN DE PROVINCIALE INDUSTRIEËN

Vernieuwing toezicht (geschikt voor handhavingsafgeschrikten en spontane nalevers)

Het college gaat voor een belangrijk deel van de provinciale bedrijven vernieuwing toezicht ontwikkelen en implementeren. Vernieuwing toezicht valt uiteen in een aantal elementen: de introductie van systeemtoezicht bij bedrijven, het toepassen van nieuwe

methodieken die afkomstig zijn vanuit de zogeheten 'landelijke brancheteams' en het landelijk project 'afgestemd toezicht' met andere overheden.

Bij systeemtoezicht wordt de onder toezichtgestelde (mede)verantwoordelijk gemaakt voor het naleven en bewaken van de gestelde wet- en regelgeving. Het college concentreert zich als toezichthoudende instantie in eerste instantie op het beoordelen en monitoren van de werking van de interne kwaliteitsborgingsystemen. In tweede instantie wordt deze 'papierwerkelijkheid' steekproefsgewijs gecontroleerd.

Een hoge mate van handelingsverantwoordelijkheid en -bekwaamheid van het bedrijf is hierbij onontbeerlijk. Systeemtoezicht is dan ook vooral geschikt voor bedrijven met een goed tot zeer goed naleefgedrag (handhavingsafgeschrikten en spontane nalevers), goed werkende bedrijfssystemen (zoals ISO 14001) en bedrijven die deze wijze van toezicht willen omarmen. Provinciale bedrijven die aan bovenstaande vereisten voldoen zijn de 45 BRZO en IPPC bedrijven.

Vermindering van de toezichtlast van bedrijven wordt ook bereikt door in plaats van een fysieke hercontrole, een ingevulde checklist/kaart met foto van het eindresultaat ter controle te laten toesturen door het bedrijf. Deze werkwijze wordt ook bij administratieve onvolkomenheden gehanteerd.

Het toezicht op BRZO is geen nieuwe taak. Echter deze manier van toezicht houden kan de blauwdruk zijn voor het inrichten van systeemtoezicht. Bovendien is de verwachting dat het landelijke project 'afgestemd toezicht' en BRZO-toezicht in elkaar gaan schuiven. Dit is de reden dat BRZO wordt ondergebracht in Vernieuwing Toezicht.

In 2010 richten wij ons op het ontwikkelen van Vernieuwing Toezicht. Dit betekent het:

- vormgeven van nieuwe werkmethoden;
- maken van afspraken met bedrijven;
- creëren van draagvlak;
- geven van voorlichting;
- opleiden van medewerkers;
- starten met pilots.

Daarnaast controleert de provincie in de periode 2010-2011 de genoemde BRZO bedrijven conform de toezichtvereisten vanuit de BRZO. Dit betekent onder meer dat wij voldoen aan de Maatlat BRZO. Deze Maatlat bestaat uit de criteria voor de kwaliteit van inspectieteams en van organisaties waaraan tenminste voldaan moet zijn om BRZO-taken adequaat uit te voeren. In 2011 staat de implementatie van Vernieuwing Toezicht centraal. Het streven is om eind 2011 het systeemtoezicht operationeel te hebben bij alle

bedrijven die hiervoor in aanmerking komen. Klassiek toezicht (geschikt voor alle soorten nalevers) De resterende 44 grote industriële bedrijven worden benaderd middels een mix van meer klassieke vormen van toezicht. Zo verricht de provincie bij al deze bedrijven in de periode 2010–2011 een integrale controle om een globaal beeld te krijgen van het naleefgedrag van het bedrijf. Bij een integrale controle wordt tijdens de inspectie het complete bedrijfsproces doorlopen en gerapporteerd over alle opvallende zaken. Mocht deze controle aanleiding vormen tot een meer diepgaand onderzoek naar 1 of meerdere aandachtsgebieden, dan worden er aspectcontroles verricht. Het aantal aspectcontroles dat bij een bedrijf wordt verricht wordt mede bepaald door de prioritering vanuit de risicoanalyse en historisch naleefgedrag van het bedrijf. Bewuste overtreders worden zo meer gecontroleerd dan spontane nalevers.

Hiermee geeft het college invulling aan de aanbeveling uit de VROM-audit dat alleen aspectcontroles onvoldoende zijn om een compleet beeld van de bedrijfsvoering te krijgen. De integrale controles zorgen er voor dat wij voldoende inzicht behouden in het naleefgedrag van bedrijven die een relatief lage prioritering hebben gekregen uit de risicoanalyse.

Daarnaast worden steekproeven uitgevoerd die ook deel uitmaken van het zogeheten klassieke toezicht. Steekproeven verifiëren de uitkomsten van systeem toezicht en vormen de voor bedrijven – soms noodzakelijke – stok achter de deur om hun verantwoordelijkheden met betrekking tot het naleven van wet- en regelgeving, te nemen. Steekproefsgewijze controles beïnvloeden met name het naleefgedrag van handhavingsafgeschrikten.

In bedrijfsspecifieke toezichtplannen wordt de wijze waarop individuele industrieën in de periode 2010–2011 worden benaderd, verder uitgewerkt.

3.3 WET MILIEUBEHEER: OVERIGE BEDRIJVEN

3.3.1 Toezichtobjecten en aandachtsvelden

Gedeputeerde staten is ook bevoegd gezag voor het milieutoezicht op afvalinzamelaars/-verwerkers, de grotere scheepswerven, transformatorstations, vuurwerkopslagen en de toepassing van vuurwerk bij evenementen volgens het Vuurwerkbesluit. Dit branchegerichte toezicht is georganiseerd langs de ketens waarin de bedrijven actief zijn; schroot, bouwstoffen en inzameling en verwerking van gevaarlijke afvalstoffen.

Ondanks dat er verschillen zitten in het naleefgedrag per bedrijf, zijn de overeenkomsten in de branches zodanig groot dat een risicoanalyse per branche is opgesteld. Daarbij is naar dezelfde aandachtsvelden gekeken als bij de grote IPPC- en BRZO- inrichtingen.

3.3.2 Risico's en prioriteiten

De risicoanalyse is ingevuld door de inspecteurs in samenwerking met de beleidsspecialisten. In de volgende tabel zijn de meest risicovolle aandachtsvelden per branche weergegeven. Op de volgende pagina staat de tabel waarin de uitkomsten van de risicoanalyse worden weergegeven.

De aandachtsvelden zijn in de tabel op prioriteitsvolgorde gesorteerd. Het aandachtsveld 'Afvalketen' scoort overall de hoogste prioriteit. In de toezichtarrangementen is dit verder uitgewerkt.

		Aandachtsvelden								
Keten		Afvalketen	Stof	Geluid	Veiligheid	Energie	Bodem	Verkeer	Water	Stank
	Toezichtobjecten									
Schroot	Autodemontagebedrijven	2	2	2	3	3	3	4	3	4
	Bandeninzamelaars	2	2	3	1	3	3	4	4	4
	Scheepswerven	2	3	3	1	3	3	4	4	4
	Schrootbedrijven	1	2	2	1	3	1	2	1	4
	Trafostations	3	3	3	2	3	2	4	4	4
Bouwstoffen	Betonindustrie	2	2	2	3	3	3	3	3	4
	Bollennettenreinigers	2	2	2	4	3	3	4	3	4
	Composteerbedrijven	2	2	2	3	3	3	3	3	3
	Grondbanken	2	2	2	4	2	3	3	3	3
	Houtverwerkers	2	2	2	3	3	3	3	3	4
	Kunststofverwerkers	2	3	2	3	3	4	3	3	4
	Mestbedrijven	2	3	3	4	2	4	3	4	3
	Op- en overslagbedrijven	2	2	3	4	3	4	3	3	3
	Papierinzamelaars/-verwerkers	2	2	2	4	2	4	3	3	4
	Puinbrekers	2	2	1	3	2	3	3	3	4
	Sorteerbedrijven	2	1	2	3	3	3	3	3	3
	Stortplaatsen	1	1	2	4	3	2	1	4	3
	Vuurwerkevenementen	2	1	1	1	3	1	1	4	4
Vuurwerkopslagplaatsen	2	3	3	1	2	4	1	4	4	
Gevaarlijke afvalstoffen	Kassenbouw	3	3	3	3	2	3	4	3	4
	Asbestinzamelaars	1	1	2	1	3	1	4	4	4
	Baggerdepots	2	2	2	3	3	3	3	3	3
	Gevaarlijkafval inzamelaars	1	2	2	1	2	1	3	3	3
	Gevaarlijkafval verwerkers	1	2	2	1	2	1	3	3	3
	Overheidswerven	2	2	2	3	3	3	1	3	3
	Rioolwaterzuiveringen	2	3	2	3	2	3	4	3	3
	Afaltransportcontrole	1	3	2	3	3	3	4	4	3

3.3.3 Doelgroepen en doelgroepentypingen

Per branche zijn de doelgroepen geanalyseerd en ingedeeld naar type nalever. Afhankelijk van het type nalever, is een jaarlijkse controlefrequentie bepaald. In tabel 4 is dit weergegeven.

Het totaal aantal preventieve controles op jaarbasis komt daarmee uit op circa 900. De handhavinghistorie en de praktische inzichten van de toezichthouders vormen de basis van deze indeling. Voor het totaal aantal controles houden we rekening met nog circa 30% hercontroles.

Doelgroepentyping	Aantal bedrijven	Frequentie
Bewuste overtreders	100	3 preventieve controles per jaar
Handhavingsafgeschrikten	255	2 preventieve controles per jaar
Spontane nalevers	63	1 preventieve controle per jaar

Tabel 4. Doelgroepen en doelgroepentypingen

3.3-4 Toezichtarrangementen overige bedrijven

Er bestaan verschillende methoden om toezicht te houden en er is veel aandacht voor verbetering daarvan. Eerder zijn al de samenwerkingsprojecten genoemd waarin inspanningen tot verbetering zijn gebundeld. Hieronder worden een aantal traditionele en vernieuwende toezichtmethoden beschreven die in onze arrangementen worden toegepast.

Vernieuwing toezicht

Projectmatig werken (alle doelgroepen)

Er zijn recent goede resultaten behaald met projectmatige en thematische aanpak van toezicht. (Projectmatig: er wordt een bepaald aspect, bijvoorbeeld gevaarlijk afval, onder de loep genomen bij de relevante doelgroepen. Thematisch: op een bepaald aandachtsveld, bijvoorbeeld stof, wordt regionaal toezicht gehouden).

Voordelen zijn onder andere; eenduidige aanpak bij de bedrijven, eenvoudige aansturing en monitoring van resultaten, snelle inhoudelijke verdieping en goed inzicht in de mate van naleving. Deze aanpak is een zeer effectief middel om opvallende branches of acute risicothema's aan te pakken. Een projectmatige aanpak kan op alle typen nalevers worden toegepast. Om continuïteit te waarborgen worden bijvoorbeeld de dwangsomcontroles projectmatig uitgevoerd.

Informatie gestuurd toezicht (bewuste overtreders)

Informatie gestuurd toezicht is een nieuwe methode waarmee efficiënter en effectiever toezicht wordt ontwikkeld. Toezichthouder en bedrijf besteden minder tijd aan elkaar naarmate het naleefgedrag beter wordt. De basis van informatie gestuurd toezicht wordt gevormd door de risicoanalyse zoals die voor dit uitvoeringsprogramma is uitgevoerd. Naar aanleiding daarvan wordt met betrekking tot prioritaire branches specifieke informatie ingewonnen bij partners of samenwerkende diensten. Met de verkregen informatie wordt een specifieke tactische analyse uitgevoerd. De uitkomsten van deze analyse kunnen gebruikt worden voor nadere typering van een nalever en zijn medebepalend voor welke toezichtobjecten (extra) toezichtcapaciteit wordt ingezet. De spontane nalevers ondervinden hierdoor minder toezichtlast en hebben hiervan dus het meeste profijt.

Ketentoezicht (bewuste overtreders)

Ketentoezicht is een uitwerking van informatie gestuurd toezicht. Met het ketentoezicht wordt vooral administratief toezicht uitgeoefend op specifieke grond- en/of afvalstoffenketens. Leveranciers van administratieve gegevens zijn bijvoorbeeld het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen en de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Per keten kan zo een analyse worden

gemaakt die bepaalt bij welke objecten nader (fysiek) toezicht nodig is. Zo wordt juist voor die objecten (extra) handhavingcapaciteit ingezet.

Ketentoezicht is door de diepgang een tijdrovende bezigheid. Ze is echter noodzakelijk omdat juist met deze toezichtvorm de zwaardere overtredingen en criminele gedragingen aan het licht komen. Dit arrangement wordt na een tactische analyse toegepast bij bewuste overtreders in complexe en/of fraudegevoelige afvalstromen.

Integraal en afgestemd toezicht (bewuste overtreders)

Met integraal toezicht wordt bedoeld dat een object tijdens een of meerdere controles vanuit zoveel mogelijk denkbare invalshoeken wordt benaderd. Deze wijze van toezicht wordt in principe gezamenlijk met andere handhavingpartners uitgevoerd. Vaak wordt het toezicht op bedrijventerreinen integraal ingezet maar ook een individueel bedrijf kan integraal benaderd worden.

Dit arrangement wordt hoofdzakelijk toegepast bij bewuste overtreders en complexe ketens.

Zelf controle (spontane nalevers)

Over de periode van dit HUP willen wij een pilot draaien met geselecteerde inrichtingen die met een door ons opgestelde checklist zichzelf controleren. Voor zowel de preventieve (eerste) controle als wel voor de repressieve (na-) controle worden checklists gemaakt waarmee medewerkers van inrichtingen zelf toezicht uit kunnen voeren. Deze ingevulde checklists dienen zij ons te retourneren zodat deze door ons verwerkt kunnen worden. Als onderdeel van de hercontrole kan gevraagd worden een foto van het eindresultaat toe te voegen. Kwaliteitsborging van deze methode vindt plaats met behulp van steekproefcontroles.

Dit arrangement wordt als pilot geselecteerde bedrijven met een gecertificeerd zorgsysteem in de groep handavingsafgeschrikten en spontane nalevers.

Systeem toezicht (spontane nalevers)

In de periode van dit HUP zullen we een pilot met systeemtoezicht draaien bij bedrijven die zorgsystemen in hun bedrijfsvoering hebben opgenomen. Er wordt dan beoordeeld of naleven van voorschriften in het zorgsysteem wordt geborgd in plaats van de voorschriften fysiek te controleren. In de toekomst kunnen deze inrichtingen dan met een minder tijdrovend systeemtoezicht benaderd worden. Dit arrangement wordt als pilot geselecteerde bedrijven met een gecertificeerd zorgsysteem in de groep handavingsafgeschrikten en spontane nalevers.

Klassiek toezicht

Afvaltransportcontroles (bewuste overtreders)

Samen met partners zoals de KLPD en VROM worden geregeld afvaltransportcontroles uitgevoerd. Traditioneel worden afvaltransporten aselectief gecontroleerd. In deze HUP-periode worden echter ook selectieve controles geïntroduceerd. Op basis van beschikbare informatie worden regelmatig overtredende bedrijven geselecteerd. De selectieve transportcontrole wordt daarmee een aanvulling op het ketentoezicht. De a-selectieve controles zijn geschikt voor elke doelgroep.

Standaard preventieve controle (handhavingsafgeschrikten)

Onder de standaard preventieve controle wordt de bedrijfscontrole verstaan in zijn meest authentieke vorm; de inspecteur die fysiek de inrichting controleert op naleven van (vergunning)voorschriften. Dit arrangement wordt vooral toegepast bij handhavingsafgeschrikten en wordt in algemene zin (minder gedetailleerd) gebruikt als aanvulling op thematische/projectmatig opgezette controles.

3.3-5 Capaciteittoekenning Wet Milieubeheer

Capaciteittoekenning BRZO, IPPC- bedrijven en grote industrieën.

Het college werkt stapsgewijs toe naar de ontwikkeling en implementatie van de nieuwe toezichtinstrumenten.

Dit maakt dat de capaciteitstoedeling in 2010 verschilt van 2011. De totaal beschikbare productieve tijd voor toezicht op de industrieën is 14.000 uur.

Hieruit volgt de volgende urenverdeling:

2010		
Vernieuwing Toezicht	BRZO controles	2.000
	Ontwikkelen Vernieuwing Toezicht	1.600
Klassiek Toezicht	Proactief	6.600
Klassiek Toezicht	Reactief	3.800
Totaal aantal uren:		14.000

2011		
Vernieuwing Toezicht	BRZO controles	2.000
	Implementatie Vernieuwing Toezicht	4.100
Klassiek Toezicht	Proactief	4.100
Klassiek Toezicht	Reactief	3.800
Totaal aantal uren:		14.000

De urenverdeling in 2011 levert onderstaande controle aantallen op:

Vernieuwing Toezicht	Proactief	75
Klassiek Toezicht	Proactief	225
Klassiek Toezicht	Reactief	300
Totaal aantal controles		600

Tabel 5. Urenverdeling BRZO, IPPC-bedrijven en grote industrieën

Capaciteittoekenning overige bedrijven

Het college wil haar productieve uren op onderstaande wijze inzetten om het branchegerichte toezicht vorm te geven.

2010		
Vernieuwd toezicht	Projectmatig thematisch	3.000
	Informatiegestuurd-/ Ketentoezicht	4.000
	Integraal en afgestemd toezicht	3.000
	Zelf controle	500
	Systeem toezicht	1.000
	Implementatie Wabo en Barim	2.000
	Ontwikkelen Vernieuwing Toezicht	1.000
Klassiek toezicht	Afvaltransportcontroles	500
	Standaard preventieve controle	4.000
	Afhandeling klachten en meldingen	1.000
Totaal aantal uren:		20.000

2011		
Vernieuwd toezicht	Projectmatig thematisch	4.000
	Informatiegestuurd-/ Ketentoezicht	4.000
	Integraal en afgestemd toezicht	4.000
	Zelf controle	500
	Systeem toezicht	1.000
	Implementatie Wabo en Barim	750
	Ontwikkelen Vernieuwing Toezicht	750
Klassiek toezicht	Afvaltransportcontroles	500
	Standaard preventieve controle	3.500
	Afhandeling klachten en meldingen	1.000
Totaal aantal uren:		20.000

Tabel 6. Urenverdeling overige bedrijven

3.4 BODEMGERELATEERDE TOEZICHTOBJECTEN

Het grijze milieuspoor is nogal veelomvattend. Om het overzichtelijk te houden is ervoor gekozen om de bodemgerelateerde toezichtobjecten (bodemsaneringen, bodembeschermingsgebieden, gesloten stortplaatsen, grondwater, ontgrondingen en warmte- koudeopslag) bij elkaar te brengen in één toezichtarrangement. Op basis van een risicoanalyse zijn de prioriteiten met betrekking tot toezicht en handhaving bepaald. Het blijkt dat bodemsaneringen op de effecten: sociaal, financiële en economische schade, natuur- en stadschoon en volksgezondheid een grote impact hebben. Daarbij komt nog dat de kans op overtreding vrij hoog wordt geschat. Dit geldt voor zowel ernstige- als niet-ernstige land- en waterbodemsaneringen.

Er is een verdeling gemaakt op basis van de prioriteiten. In paragraaf 3.4.1 tot en met 3.4.3 worden de toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1 toegelicht. In paragraaf 3.4.4 de overige prioriteiten 2, 3, en 4. Daarnaast is er binnen de verschillende prioriteiten aangegeven welke interventies voornamelijk onder de klassieke toezichtmethodes vallen of nieuwe toezichtmethodes zijn.

3.4.1 Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteit 1

In onderstaande tabel is aangegeven welke toezichtobjecten met prioriteit 1 uit de risicoanalyse zijn gekomen.

Bij deze selectie valt op dat de saneringen van niet-ernstige bodemverontreinigingen een hoger risico hebben dan de bodemsaneringen van ernstige bodemverontreinigingen. De verklaring voor dit verschil ligt in het feit dat de sanering van ernstige bodemverontreinigingen over het algemeen beter gemeld wordt bij het bevoegd gezag dan de saneringen van niet-ernstige

bodemverontreinigingen en hierdoor de controle op deze laatste categorie wordt ontnomen.

Uit ketencontroles is gebleken dat ook ernstige bodemverontreinigingen als niet-ernstige bodemverontreinigingen worden geclassificeerd en als zodanig afgehandeld. De risico's gezien vanuit het oogpunt van handhaving zijn hierdoor groter. Onder een calamiteit op een bodemsaneringlocatie wordt bijvoorbeeld verstaan: het lekken van olie door een mankement aan een graafmachine of generator, het overlopen of lekken van een brandstoftank en dergelijke.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
grijs	600	bodemsaneringlocatie	niet-ernstige verontreiniging landbodem	19	prioriteit 1
grijs	600	bodemsaneringlocatie	niet-ernstige verontreiniging waterbodem	18	prioriteit 1
grijs	200	bodemsaneringlocatie	ernstige verontreiniging landbodem	16	prioriteit 1
grijs	600	bodemsaneringlocatie	grondstromen	16	prioriteit 1
grijs	50	bodemsaneringlocatie	ernstige verontreiniging waterbodem	15,2	prioriteit 1
grijs	50	bodemsaneringlocatie	calamiteiten	12	prioriteit 1
grijs	6	grondwater-beschermingsgebieden	kwaliteit grondwater	9	prioriteit 1
grijs	250	gesloten stortplaatsen	nazorg	6,4	prioriteit 1

hoog risico
gemiddeld risico
laag risico

Tabel 7. Overzicht toezichtobjecten met prioriteit 1

3.4.2 Doelgroepen en doelgroepen-typering prioriteit 1

In onderstaande tabel is weergegeven welke doelgroepen relevant zijn bij de aandachtsvelden met prioriteit 1. Daarnaast wordt een inschatting gegeven hoe deze worden getypeerd.

Doelgroepen	Aandachtsvelden	bodemsaneringlocatie niet-ernstige verontreiniging landbodern	bodemsaneringlocatie niet-ernstige verontreiniging waterbodern	bodemsaneringlocatie ernstige verontreiniging landbodern	bodemsaneringlocatie grondstromen	bodemsaneringlocatie ernstige verontreiniging waterbodern	bodemsaneringlocatie calamiteiten	grondwaterbeschermingsgebieden kwaliteit grondwater	gesloten stortplaatsen nazorg
gemeenten		BO	BO	BO	BO	BO	HA	OO	BO
projectontwikkelaars		BO	BO	BO	BO	BO	HA	BO	SN
aannemers grondverzet		BO	BO	BO	BO	BO	HA	OO	OO
milieukundige adviesbureaus		BO	BO	HA	BO	BO	SN	OO	SN
terreinbeheerders		OO	OO	OO	BO	OO	HA	BO	SN
waterschappen		n.v.t.	OO	n.v.t.	BO	BO	HA	OO	n.v.t.
particulieren		OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	n.v.t.
grondbanken/verwerkers		BO	BO	BO	BO	BO	BO	n.v.t.	n.v.t.
olie- en gasbedrijven		SN	SN	SN	n.v.t.	SN	SN	n.v.t.	n.v.t.

BO = bewuste overtreder

OO = onbewuste overtreder

SN = spontane nalever

ON = onbewuste nalever

HA = handhavingsafgeschrikten

Tabel 8. Doelgroepentyping bodemgerelateerd

3.4.3 Bodemgerelateerde toezichtarrangementen

Vernieuwing toezicht

Verificatie

Na het uitvoeren van een bodemsanering is de opdrachtgever verplicht een evaluatierapport te laten opstellen door een milieukundig adviesbureau. Op basis van dit evaluatierapport nemen de gedeputeerde staten van de provincie een besluit of de bodemsanering met goed resultaat is uitgevoerd. De evaluatierapporten worden onderworpen aan een verificatieonderzoek door het nemen van bodemmonsters en overige constatering in het veld.

Grondstromen

Het is uit ervaring gebleken dat ketencontroles van grondstromen een effectieve methode is bij handhaving van de wet- en regelgeving met betrekking tot grondverzet in het algemeen en bodemsaneringen in het bijzonder.

In samenwerking met de VROM Inspectie, Gemeente Haarlem en politie voeren wij ketencontrole uit op de grondstromen binnen de regio Kennemerland. Vanaf de saneringslocatie wordt de grondstroom gevolgd naar de verwerker en uiteindelijk waar de gereinigde grond wordt toegepast.

Binnen het Noordzeekanaalgebied wordt in samenwerking met de Milieudienst IJmond, Gemeente Zaanstad, Gemeente Amsterdam, de VROM Inspectie en de

politie een soortgelijk project ketencontrole grondstromen uitgevoerd.

Als basis voor de informatie met betrekking tot grondstromen is het registratiesysteem Amice van het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. Het toezicht op de grondstromen wordt integraal opgepakt. Samenwerking met de plaatselijke milieupolitie wordt hierbij gezocht. De ketencontrole is meer gericht op samenhang van de doelgroepen die gelegenheid geven tot overtredingen. Daarnaast proberen wij buiten kantooruren daar waar mogelijk fysieke controles uit te voeren. Dit verhoogt ook de pakkans op illegale activiteiten en heeft een sterke preventieve werking op de doelgroepen 'bewuste overtreders' en 'handhavingsafgeschrikte' in kwestie.

Voorlichting

Uit de analyse van de doelgroepen is naar voren gekomen dat er een aantal als OO (onbewuste overtreder) gekenmerkt kunnen worden. Het naleefgedrag van deze doelgroepen is voornamelijk door voorlichting positief te beïnvloeden.

Voorlichting vindt op dit moment plaats via de provinciale website en met folders, zoals die voor grondwaterwet en wet bodembescherming. Incidenteel houden wij een gerichte presentatie voor een bepaalde doelgroep.

Klassiek toezicht

Bodemsaneringen

Bodemsaneringen kunnen onderling erg van elkaar verschillen in omvang en aard van de verontreiniging.

Ook zijn de partijen als opdrachtgever, uitvoerende aannemer en milieukundige begeleider meestal van een verschillende samenstelling. Gezien het geconstateerde naleefgedrag van de afgelopen 3 jaar levert het fysiek controleren van alle bodemsaneringen niet veel meer op qua geconstateerde overtredingen. De doelgroepen zijn bekend met de wijze van controle en het naleefgedrag op deze aspecten is sterk verbeterd in de afgelopen 3 jaar. Voor de landbodemsaneringen van ernstige verontreinigingen is de doelgroep milieukundige adviesbureaus dan ook als 'handhavingsafgeschrikte' geclassificeerd. Fysieke controle blijft wel nodig, maar de controlefrequentie van bodemsaneringen kan wel omlaag. Dit maakt het zinvol om vooraf op basis van de kennis van de betreffende bodemsanering en van de doelgroepen aannemers, milieukundige adviesbureaus en opdrachtgevers een inschatting te maken per individuele bodemsanering. Bodemsaneringen die in de risicoklasse hoog vallen kunnen daarom op 1 fysieke controle tijdens de uitvoering gesteld worden. Voor de gemiddelde en lage risicogroep kunnen de controles op basis van steekproef plaatsvinden. De bevoegdheden met betrekking tot waterbodemsaneringen zullen per 1 januari 2010 onder de nieuwe Waterwet naar de waterschappen overgedragen worden.

Calamiteiten

Eventuele calamiteiten met als gevolg bodemverontreiniging zijn ook goed via ketencontrole te achterhalen. Het naleefgedrag met betrekking tot de meldingsplicht van calamiteiten kunnen we positief beïnvloeden door

de procedures rond meldingen en afhandeling hiervan pragmatisch en vlot af te handelen.

Grondwaterbeschermingsgebieden

Binnen het toezichtobject grondwaterbeschermingsgebieden is een relatief groot deel van de doelgroep geclassificeerd als 'onbewuste overtreder'. Voorlichting aan de betrokken doelgroepen (ook bedrijven aan de rand van dit gebied) is het meest effectief om het naleefgedrag te verbeteren. Fysieke controle op de naleving vindt voornamelijk vanuit de lucht plaats met de frequente milieuvluchten die wij uitvoeren.

Nazorg gesloten stortplaatsen

De belangrijkste doelgroep met betrekking tot de nazorg van gesloten stortplaatsen is de doelgroep gemeenten. Deze doelgroep is als BO (bewuste overtreder) geclassificeerd voor dit aandachtsveld. Om de stand van zaken in beeld te brengen voeren wij op alle gesloten stortplaatsen een fysieke controle uit. Bij onvoldoende nazorgmaatregelen zal frequente hercontrole plaatsvinden en wordt de situatie bestuursrechtelijk gehandhaafd. Bij goede nazorgmaatregelen zal volstaan worden met eens in de 4 jaar een fysieke controle.

3.4.4 Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4

Binnen het bodemgerelateerde grijze milieuspoor zijn een aantal toezichtobjecten bepaald als prioriteit 2, 3 of 4 op basis van de risicoanalyse. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
grijs	2500.	bodemsaneringlocatie	nazorg bodemsaneringen	13	prioriteit 2
grijs	17	aardkundige monumenten	verlies geologische en cultuurhistorische waarden	7	prioriteit 2
grijs	63	bodembeschermingsgebieden	verlies geologische en cultuurhistorische waarden	6	prioriteit 2
grijs	20	infiltratie locatie (water en gas)	zettingschade	6	prioriteit 2
grijs	20	infiltratie locatie (water en gas)	vervuiling grond (water)	5,2	prioriteit 4
grijs	420	grondwateronttrekking locaties	verstoringen grondwaterpeil	4,4	prioriteit 4
grijs	10	ontgrondingen locaties	grondverzet	4,4	prioriteit 4
grijs	250	WKO locaties	verontreiniging grondwater en bodem	2,8	prioriteit 4

Tabel 9. Overzicht toezichtobjecten met prioriteiten 2, 3 en 4

Vernieuwing toezicht

Nazorg bodemsaneringen

De verwachting is dat het aantal nazorgsituaties van uitgevoerde bodemsaneringen de komende jaren sterk zal gaan toenemen. Steeds vaker worden bodemsaneringen, conform het landelijke beleid, functioneel en kosteneffectief uitgevoerd. Dat wil zeggen niet 'schoner' dan noodzakelijk wordt geacht voor het bestemde gebruik. Daarnaast zijn er saneringsmethodes die de verontreiniging isoleren van de omgeving door bijvoorbeeld een leeflaag van schone grond aan te brengen of een verhardingslaag. In zulke gevallen bestaat de nazorg uit het in stand houden van de isolatiemaatregel. Om de risico's naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken zullen fysieke controles uitgevoerd worden op de nazorgmaatregelen van bodemsaneringen.

Bodembeschermingsgebieden, Aardkundige Monumenten

Bij grondverzet binnen bodembeschermingsgebieden constateren wij dat de wet- en regelgeving rond Aardkundige monumenten onbekend is. Aardkundige monumenten kunnen als zij eenmaal zijn aangetast niet meer in de oorspronkelijke staat worden gebracht. Ook met betrekking tot de Aardkundige monumenten is op de website informatie toegankelijk. In de praktijk blijkt dit echter niet voldoende. Actieve communicatie is

zinnig met de relevante doelgroepen als gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders en particulieren. Daarnaast zal opsporing van strafbare feiten uitgevoerd worden door milieuvluchten boven de Aardkundige Monumenten uit te voeren.

Grondwateronttrekkingen

De bevoegdheden met betrekking tot de kleinschalige grondwateronttrekkingen zullen per 1 januari 2010 onder de nieuwe Waterwet naar de waterschappen overgedragen worden.

De grondwateronttrekkingen van grotere omvang blijven onder bevoegd gezag van de provincie. Van alle aanvragen voor een grondwateronttrekking wordt een inschatting gemaakt van het risico indien geen fysieke controle zou plaatsvinden. Als dit risico als onaanvaardbaar wordt ingeschat, wordt een fysieke controle gedaan. De langlopende grondwateronttrekkingen zullen minimaal één keer per jaar gecontroleerd worden door een zogeheten zelfcontrole.

Hiertoe wordt een vragenlijst ter invulling toegestuurd. Steekproefsgewijs wordt een fysieke controle bij de langlopende grondwateronttrekkingen uitgevoerd.

Met betrekking tot de Grondwaterwet is een folder ontwikkeld, die bij fysieke controles wordt uitgereikt. Het is gebleken dat dit een uitstekende preventieve werking heeft op het naleefgedrag.

Klassiek toezicht

Locatiebeheer

Via het locatiebeheer worden de ons bekende locaties met een bodemverontreiniging administratief gecontroleerd en aangeschreven indien de bodem onderzocht dient te worden of gesaneerd. Hier wordt bestuursrechtelijk op gehandhaafd indien nodig. Het locatiebeheer is in het bijzonder gericht op ernstig verontreinigde locaties die een risico kunnen zijn voor de volksgezondheid, de zogeheten spoedlocaties.

Warmte- koudeopslag

Een groeiende markt is die van de warmte-, koudeopslag (WKO), die steeds meer als duurzame techniek wordt toegepast in de nieuwbouw en bestaande bouw van woonhuizen en bedrijfspanden voor beheersing van het binnenklimaat. Tijdens de aanleg van deze WKO-installatie zal deze fysiek gecontroleerd worden of die aan de voorwaarden van de vergunning voldoet.

3.4.5 Capaciteittoekenning

De totaal beschikbare productieve tijd voor toezicht op het bodemgerelateerde grijze milieuspoor is 9.700 uren. Op basis van dit toezichtarrangement is een verdeling gemaakt van het aantal beschikbare uren.

2010/2011		uren op jaarbasis
Vernieuwing Toezicht	Ketencontrole grondstromen	2.000
	Verificatie bodemsaneringen	1.000
	Voorlichting bodembeschermingsgebieden	200
	Nazorg bodemsaneringen	200
	Grondwaterwet zelfcheck	200
Klassiek Toezicht	Proactief (waaronder locatiebeheer spoedlocaties)	3.600
Klassiek Toezicht	Reactief	2.500
Totaal aantal uren:		9.700

Tabel 10. Urenverdeling kleurspoor grijs bodemgerelateerd

HET BLAUWE KLEURSPOOR

4.1 INLEIDING

Het blauwe milieuspoor omvat een verscheidenheid aan zwemgelegenheden in buitenwater (zowel aan de kust als in binnenwater), zwembaden, sauna's, medische baden, campings, scholen, etc. Het blijkt uit de risicoanalyse dat de zwemlocaties in oppervlaktewater op de effecten fysiek, sociaal, en volksgezondheid een relatief grote impact hebben. Aandachtsvelden als waterkwaliteit, hygiëne en veiligheid zijn hierbij de belangrijkste aspecten waar toezicht en handhaving zich op zou moeten richten. Een veilige omgeving voor recreatie en toerisme aan de Noord-Hollandse kust en op het daarvoor bestemde binnenwater is hierbij leidend.

4.2 TOEZICHTOBJECTEN EN AANDACHTSVELDEN MET PRIORITEIT 1

In onderstaande tabel is aangegeven welke toezichtobjecten met prioriteit 1 uit de risicoanalyse zijn gekomen.

Toezichtobjecten waar de grootste risico's zijn, voornamelijk in relatie tot de waterkwaliteit, hebben alle betrekking op oppervlaktewater, zowel ingericht als niet-ingericht en voor zoet en zout water.

Ook hygiëne en veiligheid bij niet ingericht oppervlaktewater zoet zijn belangrijke aspecten waar toezicht en handhaving zich op moet richten.

Het toezicht op de zwemgelegenheden in de buitenlucht hebben hierdoor een hogere prioriteit dan de zwemgelegenheden binnen (zwembaden, sauna's, etc.).

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zoet	waterkwaliteit	12	prioriteit 1
blauw	79	ingericht oppervlaktewater	waterkwaliteit	8	prioriteit 1
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zout	waterkwaliteit	7,2	prioriteit 1
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zoet	hygiëne	4,8	prioriteit 1
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zoet	veiligheid	3,2	prioriteit 1

hoog risico
gemiddeld risico
laag risico

Tabel 11. Overzicht toezichtobjecten met prioriteit 1

4.3 DOELGROEPEN EN DOELGROEPENTYPERINGEN

In onderstaande tabel is weergegeven welke doelgroepen relevant zijn bij de aandachtsvelden met prioriteit 1. Daarnaast wordt een inschatting gegeven hoe deze worden getypeerd.

Doelgroepen	Aandachtsvelden	Niet ingericht oppervlaktewater zoet waterkwaliteit	ingericht oppervlaktewater waterkwaliteit	niet ingericht oppervlaktewater zout waterkwaliteit	niet ingericht oppervlaktewater zoet hygiëne	niet ingericht oppervlaktewater zoet veiligheid
		waterkwaliteitsbeheerder	HA	HA	HA	SN
gemeente	HA	HA	HA	HA	HA	
provincie	SN	n.v.t.	SN	SN	SN	
recreatieschap	SN	HA	n.v.t.	SN	SN	
beheerder	SN	SN	SN	SN	SN	
recreanten	HA	HA	HA	HA	HA	
reddingsbrigade	n.v.t.	n.v.t.	SN	SN	SN	
ANWB	SN	SN	SN	SN	SN	
horeca	n.v.t.	HA	HA	n.v.t.	n.v.t.	

BO = bewuste overtreder
 OO = onbewuste overtreder
 SN = spontane nalever
 ON = onbewuste nalever
 HA = handhavingsafgeschrikten

Tabel 12. Doelgroepentyping van het blauwe kleurspoor

4.4 TOEZICHTARRANGEMENTEN VAN HET BLAUWE KLEURSPOOR

Vernieuwing toezicht

Algemeen

Het college past vernieuwing toezicht op zwemwater en zwemgelegenheden op de volgende manieren toe:

- Er wordt voor het nieuwe zwemseizoen 2010 onderzocht in hoeverre abonnementen op sms-berichtgeving een zinvolle aanvulling zijn op de informatievoorziening naar het publiek.
- Op landelijk niveau is een nieuw blauwalgprotocol ontwikkeld, dat een handvat geeft hoe om te gaan met blauwalgen op een zwemlocatie. Een belangrijke maatregel is een goede informatievoorziening naar het publiek.
- De Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit voert het secretariaat en coördinatie van de Blauwe Vlag Nederland. De Blauwe Vlag is een internationale milieuonderscheiding die jaarlijks wordt toegekend aan stranden en jachthavens die aan de campagne deelnemen en aangetoond hebben schoon en veilig te zijn. Locaties die in bezit zijn van deze erkenning worden door ons niet aan een fysieke controle onderworpen. Dit is een vorm van systeemtoezicht (als bijvoorbeeld de waterkwaliteit niet 'uitstekend' is moet de blauwe vlag worden neergehaald met alle negatieve publiciteit van dien).
- Bij twijfel aan de juistheid van de analysemonsters van zwemwater die wij ontvangen van de waterkwaliteitsbeheerders gedurende het zwemseizoen voeren wij in eigen beheer verificatie van de waterkwaliteit uit.
- Voor bepaalde zwemgelegenheden is fysiek toezicht op de bezoekers in het kader van veiligheid verplicht gesteld. De beheerder van de zwemgelegenheid is verantwoordelijk voor voldoende mate van toezicht. De provincie controleert hierop door als 'mystery guest' gebruik te maken van de zwemgelegenheid.

- In 2010 zal een deel van het toezicht van de provincie Noord-Holland digitaal ondersteund gaan worden. In een pilot is vast komen te staan dat het proces van digitaal gegevens verzamelen en verwerken tot aantoonbare efficiencywinst leidt. Voorts kan met digitale hulpmiddelen op locatie beschikt worden over digitale dossiers en figerende wet- en regelgeving. Op grond van onderzoek is komen vast te staan dat met de digitalisering van toezicht van het kleurspoor blauw op de korte termijn aanzienlijke winst is te boeken. De digitalisering zal naar verwachting gefaseerd ingevoerd gaan worden.

Klassiek toezicht

Algemeen

Voor alle zwemgelegenheden geldt dat zij administratief op waterkwaliteit (maandelijks) en legionella-besmetting (halfjaarlijks) worden gecontroleerd. Minimaal vindt er één keer per 3 jaar een integrale controle plaats onder meer om een risicobepaling te doen. Met deze integrale controles volgen wij de aanbeveling van VROM.

Waterkwaliteit

Het zwemseizoen voor het buitenwater loopt van 1 mei tot 1 oktober. In deze periode wordt 1 keer per twee weken het water van alle zwemgelegenheden in het buitenwater bemonsterd en geanalyseerd in opdracht van de beheerder (vanuit de nieuwe Europese Zwemwaterrichtlijn moet dat nog 1x per maand).

Wij waarschuwen het publiek bij overschrijding van de waarden, door een melding op internet, teletekst en op de betreffende locatie zelf. Het college heeft met locatiebeheerders afgesproken dat zij waarschuwborden of een zwemverbodsbord plaatsen. Wij houden hier toezicht op (random controle). De houder moet zorgen dat er niet gezwommen wordt. Indien de te nemen maatregelen niet of onvoldoende door de beheerder worden uitgevoerd, wordt proces-verbaal opgemaakt en bestuursrechtelijk gehandhaafd. Op zwemlocaties waar er geen houder is plaatsen wij de borden zelf.

Veiligheid

Voor de niet-ingerichte zwemgelegenheden in het oppervlaktewater wordt jaarlijks een veiligheidsonderzoek uitgevoerd. Het betreft hier bijvoorbeeld veiligheidsaspecten als aanwezigheid van puin op de waterbodem, waar recreanten zich aan kunnen verwonden, ongelijkmatige waterbodem, etc.

Informatieplicht

Naar aanleiding van de risicoanalyse zal het toezicht zich primair richten op de zwemgelegenheden in oppervlaktewater. Het college heeft een wettelijke

informatieplicht naar het publiek met betrekking tot de waterkwaliteit en of er veilig gezwommen kan worden op een bepaalde plek. Om aan de informatieplicht te voldoen is een goede samenwerking met de waterkwaliteitsbeheerders (waterschappen, Rijks-waterstaat), gemeenten en locatiebeheerders nodig. Er wordt op landelijk niveau (via de landelijke werkgroep publieksinformatie) bekeken of alle zwemwaterinformatie in Nederland via 1 loket verkregen kan worden. Wij voeren het secretariaat van de landelijke werkgroep Publieksinformatie. Alle zwemwaterwebsites van de provincies zijn nu aangesloten bij www.zwemwater.nl.

Zwemwatertelefoon

Momenteel hebben wij de 'zwemwatertelefoon', die toegankelijk is voor een ieder voor zwemwaterinformatie of voor het doen van een melding met betrekking tot zwemwater. In de zwemwaterfolder en op de provinciale zwemwaterwebsite wordt naar de zwemwatertelefoon verwezen. Evenals op de publieksinformatieborden bij een zwemlocatie.

Website/Zwemwaterfolder

Via de website wordt ook de actuele stand van zaken met betrekking tot zwemwater bekend gemaakt. De actuele waterkwaliteit wordt op basis van de tweewekelijkse analyseresultaten van de waterkwaliteitsbeheerders bijgehouden. Uit recent onderzoek is gebleken dat de meeste hits op de provinciale website de zwemwaterinformatie betreft. De zwemwaterfolder en de website bevatten ook algemene informatie over veilig zwemmen (zoals informatie over blauwalgen, bacteriologische verontreinigingen en veilig zwemmen).

Teletekst

Pagina 725 bevat alle actuele waarschuwingen en zwemverboden in Nederland.

Piketdienst

Tijdens het zwemseizoen is er tijdens kantooruren een piketdienst waarin de zwemwaterinspecteurs rouleren om de informatie uit de analyses door te spelen naar de betreffende beheerders en er toezicht op houden dat adequate maatregelen worden genomen. Buiten kantooruren pakt de consignatiedienst dit over. Op deze wijze wordt in het zwemseizoen 24 uur per dag en 7 dagen in de week de informatie actueel gehouden en wordt ervoor gezorgd dat het publiek goed informeren over zwemwaterbeleid en -regelgeving.

Noord-Hollandse Zwemwaterdag

2- jaarlijks organiseert de provincie een zwemwaterdag om overheden, en locatiebeheerders te informeren.

4.5 TOEZICHTOBJECTEN EN AANDACHTSVELDEN MET PRIORITEITEN 2, 3 EN 4

Binnen het blauwe milieuspoor zijn een aantal handhavingobjecten bepaald als prioriteit 2, 3 of 4 op basis van de risicoanalyse. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Binnen de prioriteit 4 staat voornamelijk het handhavingobject grondwateronttrekkingen genoemd. Voor de kleinere grondwateronttrekkingen worden per 2010 de waterschappen bevoegd gezag. Gedeputeerde staten blijft, ook na de inwerkingtreding van de Waterwet,

bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving van grondwateronttrekkingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, bodemenergiesystemen en industriële toepassingen van meer dan 150.000 m³ per jaar. Gezien het bodemgerelateerde karakter van deze handhavingobjecten zijn deze ondergebracht bij het toezichtarrangement grijs (bodemgerelateerd).

Verder heeft het college regionale vaarwegen in beheer. De muskus- en beverrattenbestrijding is momenteel nog een taak van de provincie. Via de Invoeringswet Waterwet komt deze taak naar verwachting medio 2011 te liggen bij de Hoogheemraadschappen

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
blauw	48	peuterbaden	veiligheid	6	prioriteit 2
blauw	79	ingericht oppervlakte water	hygiëne	5,4	prioriteit 2
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zout	veiligheid	4,2	prioriteit 2
blauw	n.n.b.	kinderdagverblijven/scholen	legionella	3,6	prioriteit 2
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zout	hygiëne	3,6	prioriteit 2
blauw	48	peuterbaden	waterkwaliteit	11,2	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sauna's	legionella	11,2	prioriteit 3
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zout	toezicht	10	prioriteit 3
blauw	35	niet ingericht oppervlaktewater zoet	toezicht	9	prioriteit 3
blauw	48	peuterbaden	hygiëne	9	prioriteit 3
blauw	48	peuterbaden	toezicht	9	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sauna's	waterkwaliteit	8,8	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	hotels	legionella	8,4	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	campings	waterkwaliteit	8,4	prioriteit 3
blauw	34	potentiële zwemgelegenheden	toezicht	8	prioriteit 3
blauw	87	openbaar zwembad	veiligheid	8	prioriteit 3
blauw	87	openbaar zwembad	toezicht	8	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sportscholen	legionella	7,8	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	campings	hygiëne	7,8	prioriteit 3
blauw	34	potentiële zwemgelegenheden	waterkwaliteit	7,2	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	seksinrichtingen	legionella	7,2	prioriteit 3
blauw	87	openbaar zwembad	legionella	6,6	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	campings	veiligheid	6,6	prioriteit 3
blauw	34	potentiële zwemgelegenheden	veiligheid	6,4	prioriteit 3

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
blauw	34	potentiële zwemgelegenheden	hygiëne	6	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sportscholen	waterkwaliteit	6	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sportscholen	hygiëne	6	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	hotels	waterkwaliteit	6	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	seksinrichtingen	waterkwaliteit	5,4	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	seksinrichtingen	hygiëne	5,4	prioriteit 3
blauw	79	ingericht oppervlakte water	toezicht	4,8	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	sportscholen	veiligheid	4,8	prioriteit 3
blauw	79	ingericht oppervlakte water	veiligheid	3,2	prioriteit 3
blauw	n.n.b.	campings	legionella	5,2	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	hotels	veiligheid	4,8	prioriteit 4
blauw	87	openbaar zwembad	waterkwaliteit	4,4	prioriteit 4
blauw	45	medische baden	legionella	4,4	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	sauna's	hygiëne	4,4	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	hotels	hygiëne	4,4	prioriteit 4
blauw	420	grondwateronttrekkinglocaties	verstoringen grondwaterpeil	4,4	prioriteit 4
blauw	87	openbaar zwembad	hygiëne	4	prioriteit 4
blauw	45	medische baden	waterkwaliteit	4	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	sauna's	veiligheid	3,6	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	campings	toezicht	3,6	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	kinderdagverblijven/scholen	hygiëne	3,6	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	seksinrichtingen	veiligheid	3,6	prioriteit 4
blauw	48	peuterbaden	legionella	3,2	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	kinderdagverblijven/scholen	veiligheid	2,2	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	kinderdagverblijven/scholen	waterkwaliteit	2	prioriteit 4
blauw	45	medische baden	hygiëne	1,6	prioriteit 4
blauw	45	medische baden	veiligheid	1,4	prioriteit 4
blauw	45	medische baden	toezicht	1,4	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	sauna's	toezicht	1,4	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	sportscholen	toezicht	1,2	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	hotels	toezicht	1,2	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	kinderdagverblijven/scholen	toezicht	0	prioriteit 4
blauw	n.n.b.	seksinrichtingen	toezicht	0	prioriteit 4

Tabel 13. Overzicht toezichtobjecten met prioriteiten 2,3 en 4

Vernieuwing toezicht

Kwaliteitsborgsysteem

Binnen de branche van openbare zwembaden is een kwaliteitsborgsysteem 'veilig & schoon' geïnitieerd. De zweminrichtingen die hierbij aangesloten zijn en een goed naleefniveau hebben, gaan gecontroleerd worden door het toesturen van een evaluatieformulier en worden niet jaarlijks fysiek gecontroleerd op alle aspecten, maar één keer per 3 jaar. Een eventuele nacontrole gebeurt met het opsturen van een ingevulde checklijst en foto door de beheerder, als bewijs dat de situatie is hersteld. Deze methode van controleren is nieuw. De verwachting is dat deze manier van toezicht minder capaciteit vergt dan alle zwembaden jaarlijks fysiek te controleren terwijl het naleefniveau toch op een aanvaardbaar niveau blijft. Voor de jaarlijkse fysieke controle komen alleen de zwembaden in aanmerking die een onvoldoende jaartoets hebben. (Dat betekent binnen 1 jaar 2 of meer onvoldoende maandoetsen).

Themacontrole

De betreffende zwemgelegenheden worden op een bepaald thema gecontroleerd, zoals toezicht, veiligheid en hygiëne. De kern bij deze controles draait om het aanspreken op de verantwoordelijkheid van de beheerder. De insteek is hierbij dat het naleefniveau op alle fronten sterk verbetert en dat dit ook meer beklijft.

Medische baden

De risico's bij medische baden zijn gering. Vanuit de gezondheidszorg moeten deze baden al aan tal van regels voldoen. Voor de controle hiervan wordt gekozen voor de zelfevaluatie. Dit is een vragenlijst die de beheerder op ons verzoek invult en weer retour stuurt ter controle.

Overige zwemgelegenheden

Voor sportscholen, hotels, campings, kinderdagverblijven/scholen en seksinrichtingen zal 1 keer per jaar op thema gecontroleerd worden. Voor deze categorie wordt gebruik gemaakt van een wedstrijdelement. Een locatie die de boel op orde heeft ontvangt een pluim in de vorm van een sticker voorzien van het PNH-logo waarop staat dat het bad aan de eisen voldoet. Het publiek krijgt dan ook meer het besef dat wij degene zijn die de zwembaden controleren en dit maakt onze taak meer zichtbaar. Gezien de analyse van deze doelgroep zou deze methode het naleefniveau moeten verbeteren en deze ook op een hoog peil houden. Ook deze wijze van toezicht is nieuw.

Samenwerking

Tenslotte sluit gedeputeerde staten aan bij het initiatief van de Rijksoverheid om in een pilot mee te draaien met

als doel efficiënter als overheid op te treden en de toezichtlast van zwembaden te verlichten. Ook dit is vernieuwend binnen ons toezicht op de zwemgelegenheden.

Binnen deze pilot zal ervaring worden opgedaan met het vervullen van een oog- en oorfunctie door de inspecteurs van de provincie met betrekking tot het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. De Voedseldienst en Waren Autoriteit (VWA) houdt bij zwembaden toezicht op de veiligheid van waterglijbanen en aanwezige speeltoestellen. Door onze inspecteurs in te zetten als signaalfunctie kan de toezichtlast voor zwembaden beperkt worden.

Klassiek toezicht

Openbare zwembaden

Voor openbare zwembaden zijn maandelijks een waterkwaliteitstoets per bassin en een specifieke toets twee keer per jaar per waterelement op legionella-besmetting voorgeschreven. Daarnaast is ook de aanwezigheid van een legionellabeheersplan verplicht. Dit geldt voor alle categorieën van zwemgelegenheden. De waterkwaliteitstoetsen worden door een onafhankelijk laboratorium uitgevoerd, die de analyseresultaten ter controle aan ons toestuur. Op basis hiervan wordt beoordeeld of het betreffende zwembad de wet overtreedt en wordt er bij overtreding van deze kernbepaling proces-verbaal opgemaakt. In gevallen dat de waterkwaliteit frequent en/of zeer ernstig afwijkt van de norm zal, naast strafrechtelijk, ook bestuursrechtelijk worden opgetreden met een last onder dwangsom of zelfs onder bestuursdwang sluiten van het zwembad. Er wordt ook controle uitgevoerd door als 'mystery guest' gebruik te maken van de zwemgelegenheden. Dit is vooral effectief bij de controle op de toezichthoudende verplichtingen van de beheerder.

Peuterbaden

Peuters zijn over het algemeen niet altijd zindelijk en daarbij wordt de watertemperatuur juist in deze baden ook nog eens vrij hoog gehouden. De waterkwaliteit van deze baden is hierdoor vaak slecht. De provincie onderzoekt wat de nadere gestelde waterkwaliteitseisen moeten zijn. Peuterbaden vervullen een sociale functie. Het streven is om een gezonde balans tussen deze sociale functie en de hygiëne te verkrijgen. Binnen de huidige wet- en regelgeving is hier op dit moment niets voor vastgelegd en heeft daardoor een lagere prioriteit gekregen.

ER WORDT OOK
CONTROLE UIT-
GEVOERD DOOR
ALS 'MYSTERY GUEST'
GEBRUIK TE MAKEN
VAN DE ZWEM-
GELEGENHEID. DIT IS
VOORAL EFFECTIEF
BIJ DE CONTROLE
OP DE TOEZICHT-
HOUDENDE VER-
PLICHTINGEN VAN
DE BEHEERDER

Potentiële zwemgelegenheden

De nieuwe Europese Zwemwaterrichtlijn stelt: als er sprake is van een groot aantal zwemmers en is er geen permanent zwemverbod/negatief zwemadvies dan is er sprake van zwemwater. Bij potentiële zwemlocaties volgt de provincie de procedure uit het landelijke protocol 'Aanwijzen en afvoeren van zwemlocaties'.

Sauna's

Voor de controle van sauna's worden dezelfde thema's gecontroleerd die van toepassing zijn op de openbare zwembaden. De sauna's zijn ook verplicht maandelijks de waterkwaliteit en de besmetting van legionella twee keer per jaar te laten onderzoeken.

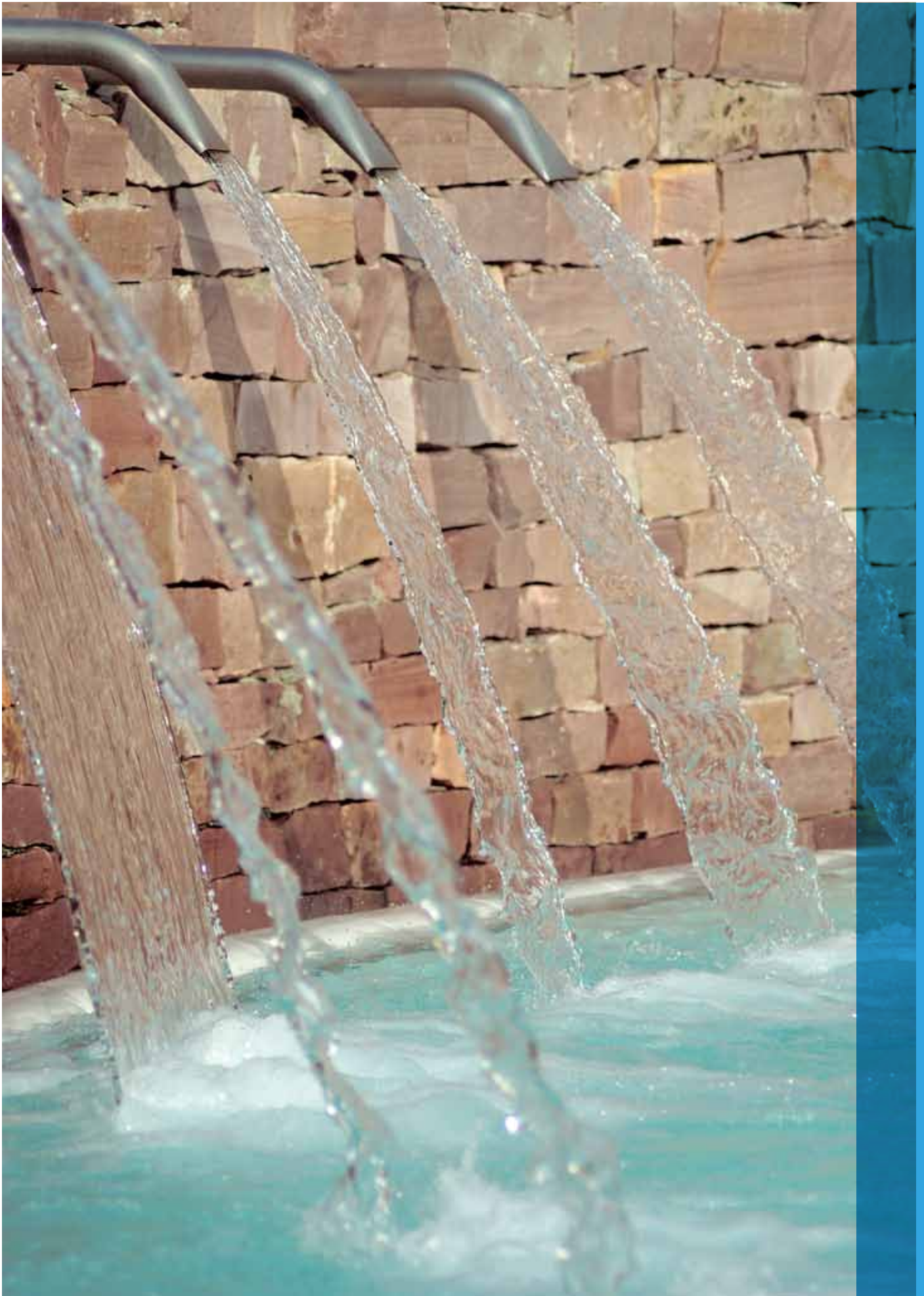
De analyseresultaten worden beoordeeld door de provincie. De sauna's worden jaarlijks minimaal 1 keer fysiek gecontroleerd op een bepaald thema.

4.6 CAPACITEITTOEKENNING

De totaal beschikbare productieve tijd voor toezicht op het blauwe milieuspoor is 8300 uren. Op basis van dit toezichtarrangement is een verdeling gemaakt van het aantal beschikbare uren.

2010/2011		uren op jaarbasis
Vernieuwing Toezicht	Systeemtoezicht	1.000
	Verificatie waterkwaliteit	1.000
	Informatievoorziening stroomlijnen	400
	Themacontrole	1.600
	Samenwerking Rijksoverheid	50
Klassiek Toezicht	Zelfcheck badinrichtingen	50
	Proactief	2.000
Klassiek Toezicht	Reactief	2.200
Totaal aantal uren:		8.300

Tabel 14. Urenverdeling kleurspoor blauw

HET GROENE KLEURSPoor

5.1 INLEIDING

Op basis van een risicoanalyse zijn de prioriteiten met betrekking tot toezicht en handhaving binnen het groene milieuspoor bepaald. Het blijkt dat aandachtsvelden als vervuiling, vernieling, verstoring en verdroging een hoge prioriteit verdienen bij het toezicht op de natuurbeschermingsgebieden. Ook de veiligheid van Schiphol, waarvoor het populatiebeheer van vogels van belang is en compensatie van bosvellingen scoren hoog.

5.2 TOEZICHTOBJECTEN EN AANDACHTSVELDEN MET PRIORITEIT 1

In onderstaande tabel is aangegeven welke toezichtobjecten met prioriteit 1 uit de risicoanalyse zijn gekomen.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
groen	182.000 ha.	beschermingsgebieden N2000	vervuiling	12	prioriteit 1
groen	173.615 ha.	landbouwgronden	schadebestrijding	12	prioriteit 1
groen	31.400 ha.	Schiphol	populatiebeheer 10km zone	10,8	prioriteit 1
groen	13.200 ha.	bos	vellen van bomen, herplant, compensatie	9	prioriteit 1
groen	2.787 ha.	Schiphol	populatiebeheer Schiphol	7,2	prioriteit 1
groen	182.000 ha.	beschermingsgebieden N2000	vernieling	6	prioriteit 1
groen	182.000 ha.	beschermingsgebieden N2000	verdroging	4	prioriteit 1
groen	182.000 ha.	beschermingsgebieden N2000	verstoring	3,6	prioriteit 1
groen	182.000 ha.	beschermingsgebieden N2000	doden/verwondingen	1	prioriteit 1

hoog risico
gemiddeld risico
laag risico

Tabel 15. Overzicht toezichtobjecten met prioriteit 1

5.3 DOELGROEPEN EN DOELGROEPENTYPERINGEN

In onderstaande tabel is weergegeven welke doelgroepen relevant zijn bij de aandachtsvelden met prioriteit 1. Daarnaast wordt een inschatting gegeven hoe deze worden getypeerd.

Doelgroepen	Aandachtsvelden	beschermingsgebieden N2000 vervuiling	landbouwgronden schadebestrijding	Schiphol populatiebeheer 10 km zone	bos vellen van bomen, herplant, compensatie	Schiphol, populatiebeheer Schiphol	beschermingsgebieden N2000 vernieling	beschermingsgebieden N2000 verdroging	beschermingsgebieden N2000 verstorning	beschermingsgebieden N2000 doden/verwondingen
gemeente		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	HA	n.v.t.	BO	BO	BO	n.v.t.
bedrijven		OO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	OO	n.v.t.
festiviteitenorganisator		BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	OO	n.v.t.	OO	n.v.t.
jachttopziener		HA	HA	n.v.t.	n.v.t.	SN	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	HA
grondgebruiker		n.v.t.	HA	HA	HA	SN	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
FBE		n.v.t.	BO	BO	n.v.t.	BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Schiphol		n.v.t.	n.v.t.	SN	n.v.t.	SN	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
uitvoerder/WBE		n.v.t.	HA	HA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO
terreinbeheerders		SN	n.v.t.	n.v.t.	SN	n.v.t.	n.v.t.	OO	SN	n.v.t.
wegbeheerders		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	OO	OO
projectontwikkelaar		BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO	n.v.t.	n.v.t.
grondwaterbeheerder		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO	n.v.t.	n.v.t.
stroker/jager		n.v.t.	BO	BO	BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO
bezoekers		HA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	HA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
hoveniers, loonwerkbedrijven		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	HA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
natuurorganisaties		SN	n.v.t.	n.v.t.	SN	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	SN	n.v.t.
wegkantonniers PNH/RWS		BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO	n.v.t.

BO = bewuste overtreder

OO = onbewuste overtreder

SN = spontane nalever

ON = onbewuste nalever

HA = handhavingsafgeschrikten

Tabel 16. Doelgroeypering van het groene kleurspoor

5.4 TOEZICHTARRANGEMENTEN VAN HET GROENE KLEURSPOR

Gezien de hoge prioriteit uit de risicoanalyse zal voor het uitvoeren van een adequaat toezicht op de beschermingsgebieden in het kader van Natura 2000 meer capaciteit vrijgemaakt worden. Hoofdzaak is het behoud van de specifieke natuurwaarden die het natuurgebied zo uniek maken en het borgen van de biodiversiteit.

Vernieuwing toezicht

Digitaal toezicht

In 2010 zal een deel van het toezicht van de provincie Noord-Holland digitaal ondersteund gaan worden. In een pilot is vast komen te staan dat het proces van digitaal gegevens verzamelen en verwerken tot aantoonbare efficiencywinst leidt. Voorts kan door digitale hulpmiddelen op locatie beschikt worden over digitale dossiers en figerende wet- en regelgeving. Op grond van onderzoek is komen vast te staan dat met de digitalisering van toezicht van het kleurspoor groen op de korte termijn aanzienlijke winst is te boeken. De digitalisering zal naar verwachting gefaseerd ingevoerd gaan worden.

Toezichtplannen

In plaats van voornamelijk reactief op klachten en meldingen van derden te controleren zal meer preventief op basis van een gerichte risico-inventarisatie toezicht gehouden worden in de beschermingsgebieden Natura-2000. Om bovenstaande aanbevelingen vorm te geven worden momenteel specifieke toezichtplannen opgesteld door een extern adviesbureau.

Samenwerking

Cruciaal bij toezicht in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is de oog- en oorfunctie die de terreinbeheerders en de regionale milieupolitie kunnen vervullen. Om dit te optimaliseren is gedegen voorlichting en communicatie noodzakelijk. Hierin wordt door ons veel energie gestoken naast de samenwerking met relevante handhavinginstanties. Op dit moment wordt er in dit kader gewerkt aan een samenwerkingsverband met overige handhaving-instanties op geheel het Waddengebied en de grote zoete wateren (IJsselmeer en omringende meren).

Boskap

Bij het toezicht in het kader van de Boswet betreft het uitsluitend meldingen van de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Compensatie van bosareaal wordt vaak als voorwaarde in subsidieverlening opgenomen. Hierop gaan wij in de komende periode een pilot uitvoeren om inzicht te verkrijgen in het naleefgedrag van subsidievoorwaarden.

Klassiek toezicht

Beheer en schadebestrijding

Ten behoeve van de schadebestrijding op landbouwgronden en natuurgebieden worden jaarlijks enige honderden machtigingen aangevraagd om tot afschot van schadeveroorzakende soorten over te gaan.

Aan de machtiging worden door ons voorwaarden gesteld als bijvoorbeeld toepassen van vlaggen en knalapparaten om schadeveroorzakende diersoorten te verjagen en schade te voorkomen. Gezien de hoge prioriteit wordt op alle aanvragen binnen 4 werkdagen een fysieke controle uitgevoerd. Ook hier wordt de samenwerking met politie en terreinbeheerders gezocht. De machtigingen worden doorgaans door de Faunabeheereenheid (FBE) verleend. Wij verwerken deze machtigingen digitaal ter plaatse en hebben hierbij ook toegang tot het digitale registratiesysteem van de Faunabeheereenheid.

Wanneer er gebruik gemaakt gaat worden van de machtiging wordt dit van te voren gemeld. Er wordt op dit punt gezocht naar een betere samenwerking met de wildbeheereenheden (WBE). Op basis van een geobjectiveerde afweging wordt bepaald of deze fysiek gecontroleerd gaat worden of niet.

Omdat afschot over het algemeen 's nachts, in de vroege ochtenduren en in de weekenden plaatsvindt, wordt vaak buiten reguliere kantooruren fysieke controle uitgevoerd. Aan de hand van meldingen wordt gericht toezicht gehouden. Daarnaast wordt random toezicht gehouden of er buiten ontheffingen wordt geschoten. Dit laatste vraagt veel van onze capaciteit, maar het is noodzakelijk voor een adequaat naleefniveau om de 'bewuste overtreders' en de 'handhavingsafgeschrikte' op deze wijze te controleren.

Populatiebeheer Schiphol

Monitoren van de faunapopulatie rond Schiphol en de overige 13 regionale vliegterreinen is van belang om inzicht te krijgen in het benodigde populatiebeheer en heeft gevolgen voor het toezicht op de ontheffing. Er vindt regelmatig een overleg plaats met alle relevante instanties met betrekking tot de vliegveiligheid rond Schiphol in relatie met populatiebeheer van de fauna. Aangezien de vliegveiligheid in geding is, heeft toezicht hierop een hoge prioriteit. Het doel is uiteindelijk om te bepalen wat een toelaatbare populatie is en vervolgens deze populatie binnen afgesproken grenzen te houden.

5.5 TOEZICHTOBJECTEN EN AANDACHTSVELDEN MET PRIORITEITEN 2, 3 EN 4

Binnen het groene milieuspoor zijn een aantal toezichtobjecten bepaald als prioriteit 2, 3 of 4 op basis van de risicoanalyse. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
groen	13.200 ha.	bos	vervuiling	7,8	prioriteit 2
groen	13	overige vliegvelden	populatiebeheer	7,2	prioriteit 2
groen	34	stille gebieden	overschrijding geluid	4,2	prioriteit 3
groen	182.000 ha.	natuurbeheergebieden	populatiebeheer	4	prioriteit 3
groen	13.000 km.	buitengebieden openbare wegen	ontsiering door reclame	3,6	prioriteit 3
groen	13.200 ha.	bos	verdroging	4,4	prioriteit 4
groen	182.000 ha	natuurbeheergebieden	schadebestrijding	4,4	prioriteit 4
groen	13.000 km.	wegen provincie Noord-Holland	populatiebeheer	4,4	prioriteit 4
groen	13.000 km.	wegen provincie Noord-Holland	valwild	4,4	prioriteit 4
groen	20.000 ha.	provincie Noord-Holland (overig)	schadebestrijding	3,6	prioriteit 4
groen	20.000 ha.	provincie Noord-Holland (overig)	faunaschade	3,6	prioriteit 4
groen	31	landgoederen	boskap	3,2	prioriteit 4
groen	275 km.	waterwegen in buitengebieden	ontsiering door woonboten	2,8	prioriteit 4
groen	173.615 ha.	landbouwgronden	populatiebeheer	2,8	prioriteit 4
groen	31	landgoederen	toegankelijkheid	2	prioriteit 4
groen	31	landgoederen	grootte	0,6	prioriteit 4

Tabel 17. Overzicht toezichtobjecten met prioriteiten 2, 3 en 4

Vernieuwing toezicht

Cross-compliance

Cross-compliance is een term uit toezicht met betrekking tot landbouwsubsidies.

Agrarische bedrijven kunnen een inkomenstoelag ontvangen vanuit de Europese Unie. Voorwaarde is dat zij zich houden aan de wet- en regelgeving. Het ministerie van LNV beoordeelt aan de hand van overtredingen door de aanvrager van de inkomenssteun eventuele korting op de inkomenssteun. Daarvoor is het vanuit de EU verplicht alle aspecten af te wegen.

Het college is bevoegd gezag voor een deel van de groene wetgeving. Wij zijn verplicht om overtredingen bij controles op het gebied van de Boswet en de Natuurbeschermingswet aan het ministerie van LNV te melden, zodat die daarmee eventuele kortingen kan bepalen (Flora- en faunawet valt hier buiten beschouwing). Daarnaast zijn wij verplicht een door LNV gemaakte steekproef van bedrijven actief te controleren op de Boswet en de Natuurbeschermingswet. Bij niet uitvoeren van deze taak loopt Nederland het risico een forse boete te krijgen. Daarom is samenwerking tussen alle bevoegde instanties van belang.

Stiltegebieden

De wet- en regelgeving met betrekking tot stiltegebieden is relatief onbekend en de handhaving moet voornamelijk met voorlichting plaatsvinden. De doelgroepen waarbij de voorlichting zich op moet richten zijn de betreffende gemeentes en de naburige bedrijven van stiltegebieden.

Klassiek toezicht

Populatiebeheer verkeerswegen

Toezicht op de regelgeving rond aangereden of aangeschoten wild (valwild) en losgebroke dieren die een gevaar voor de verkeersveiligheid vormen kan verbeterd worden via de website faunaregistratie. Gedeputeerde staten geeft in een voorkomend geval een ontheffing voor afschot als het wild betreft. Het toezicht op deze ontheffing wordt ook door ons uitgevoerd.

Landschapsverordening

In het kader van de Landschapsverordening wordt op ontsiering door reclame-uitingen in het buitengebied en op illegale woonboten die niet opgenomen zijn in een bestemmingsplan toezicht gehouden. De bevoegdheid zal in 2010 overgaan naar de gemeentes. In de afgelopen 2 jaar is er een actief beleid op uitgevoerd om alle illegale reclame-uitingen te laten verwijderen.

Onder de Landschapsverordening valt ook het toezicht op illegale woonboten. De ligging van woonboten wordt steeds meer in de bestemmingsplannen betrokken, waarop het toezicht door de gemeente wordt uitgevoerd. Wat betreft ons toezicht hierop geldt een uitsterfbeleid.

Landgoederen

De Natuurschoonwet 1928 (NSW) is in het leven geroepen om de instandhouding van landgoederen in de bestaande toestand te bevorderen. De NSW is een belastingwet en biedt eigenaren, vruchtgebruikers en erfpachters van een landgoed onder bepaalde voorwaarden belastingvoordelen. De NSW is geen subsidie-regeling; er worden in het kader van de NSW geen bijdragen in beheer en onderhoud verstrekt.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- Het landgoed is minstens 5 ha, aaneengesloten, of een (deel van een) historische buitenplaats die minimaal 1 ha groot is. Onder nadere voorwaarden kan een onroerende zaak van minder dan 5 ha ook als een NSW- landgoed worden aangemerkt.
- Het landgoed bestaat voor minstens 30% uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen. Een combinatie van beide is ook mogelijk. Wij houden hier geen actief toezicht op. Naar aanleiding van klachten, zoals kappen van bomen of afwezigheid van bebording treden wij op.

5.6 CAPACITEITTOEKENNING

De totaal beschikbare productieve tijd voor toezicht op het groene milieuspoor is 6900 uren. Op basis van dit toezichtarrangement is een verdeling gemaakt van het aantal beschikbare uren.

2010/2011		uren op jaarbasis
Vernieuwing Toezicht	Samenwerking, cross-compliance	100
	Pilot compensatie bosareaal	100
	Voorlichting stiltegebieden	100
Klassiek Toezicht	Proactief	4.600
Klassiek Toezicht	Reactief	2.000
Totaal aantal uren:		6.900

Tabel 18. Urenverdeling kleurspoor groen

6

HET PAARSE KLEURSPOOR

6.1 INLEIDING

Het paarse milieuspoor omvat toezicht en handhaving van openbare orde, veiligheid en ruimtegebruik. In dit kader gaat het om het toezicht op de regionale vliegvelden en de provinciale (vaar)wegen.

(Vaar)wegen

Uit de risicoanalyse blijkt dat provinciale wegen en vaarwegen een grote impact hebben op de effecten fysiek, sociaal, financiële en economische schade, natuur- en stadsschoon. Daarbij komt nog dat de kans op overtreding vrij hoog wordt geschat.

Regionale vliegvelden

Het toezicht op de regionale vliegvelden is op 1 november 2009 overgedragen van Rijksoverheid (Ministerie Verkeer & Waterstaat) aan gedeputeerde staten. Het gaat op dit moment om totaal 13 toezichtobjecten. 3 regionale vliegvelden, 3 vliegvelden voor micro light aircraft, 5 helihavens en 2 zweefvliegtuigvelden. Daarnaast zijn wij ook bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van een tijdelijke ontheffing met betrekking tot incidentele ballonstarts of helilandingen. Het blijkt dat deze vliegvelden op de effecten fysiek, sociaal, financieel- economische schade en natuur- en stadsschoon een relatief grote impact hebben. Aandachtsvelden als externe veiligheid en geluidsoverlast zijn hierbij de belangrijkste aspecten waar de handhaving zich op zou moeten richten. Het toezicht op de regionale vliegvelden bevat behalve elementen uit het paarse kleurspoor (openbare veiligheid) ook elementen van andere kleursporen: grijs (geluidsnormen) en rood (ruimtelijke ordening).

Ook voor dit kleurspoor zijn de prioriteiten met betrekking tot de handhaving van de Regionale Burger- en Militaire Luchthavens (RBML) bepaald.

UIT DE RISICOANALYSE BLIJKT DAT
PROVINCIALE WEGEN EN VAARWEGEN
EEN GROTE IMPACT HEBBEN OP
DE EFFECTEN FYSIEK, SOCIAAL,
FINANCIËLE EN ECONOMISCHE
SCHADE, NATUUR- EN STADSSCHOON

6.2 TOEZICHTOBJECTEN EN AANDACHTSVELDEN MET PRIORITEIT 1

In onderstaande tabel is aangegeven welke toezichtobjecten met prioriteit 1 uit de risicoanalyse zijn gekomen.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
paars	277 km	provinciale vaarwegen	vaartuigen met te hoge snelheid	15	prioriteit 1
paars	3	vliegvelden	externe veiligheid	10,8	prioriteit 1
paars	5	helihavens	externe veiligheid	10,8	prioriteit 1
paars	3	micro light aircraft	externe veiligheid	9,6	prioriteit 1
paars	650 km	provinciale wegen	werk op of aan provinciale wegen (verkeersveiligheid)	9	prioriteit 1
grijs	3	vliegvelden	geluidsoverlast	8,8	prioriteit 1
grijs	3	micro light aircraft	geluidsoverlast	8,8	prioriteit 1
paars	277 km	provinciale vaarwegen	Binnenvaart Politie Reglement	6,4	prioriteit 1
grijs	2	zweefvliegtuigvelden	geluidsoverlast	3,2	prioriteit 1

hoog risico
gemiddeld risico
laag risico

Tabel 19. Overzicht toezichtobjecten met prioriteit 1

6.3 DOELGROEPEN EN DOELGROEPENTYPERINGEN

In onderstaande tabel is weergegeven welke doelgroepen relevant zijn bij de aandachtsvelden met prioriteit 1. Daarnaast wordt een inschatting gegeven hoe deze worden getypeerd.

Doelgroepen	Aandachtsvelden	provinciale vaarwegen vaartuigen met te hoge snelheid	vliegvelden externe veiligheid	helihavens externe veiligheid	micro light aircraft externe veiligheid	werk op of aan provinciale wegen (verkeersveiligheid)	helihavens geluidsoverlast	vliegvelden geluidsoverlast	micro light aircraft geluidsoverlast	provinciale vaarwegen Binnenvaart Politie Reglement	zweefvliegvelden geluidsoverlast
exploitant		n.v.t.	HA	HA	HA	n.v.t.	BO	BO	BO	n.v.t.	BO
gebruikers		n.v.t.	HA	HA	HA	n.v.t.	BO	BO	BO	n.v.t.	BO
verkeersleiding		n.v.t.	HA	HA	HA	n.v.t.	BO	BO	BO	n.v.t.	BO
omwonenden		n.v.t.	OO	OO	OO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
gemeenten		n.v.t.	SN	SN	SN	OO	SN	SN	SN	OO	SN
waterschappen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
recreatievaart		OO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	OO	n.v.t.
beroepsvaart		BO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	BO	n.v.t.
aannemers		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	OO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

BO = bewuste overtreder
 OO = onbewuste overtreder
 SN = spontane nalever
 ON = onbewuste nalever
 HA = handhavingsafgeschikten

Tabel 20. Doelgroepentyping van het paarse kleurspoor

6.4 TOEZICHTARRANGEMENTEN VAN HET PAARSE KLEURSPoor

6.4.1 Vaarwegen

Vernieuwing toezicht

Vaartuigen met te hoge snelheid

Vaartuigen met een te hoge snelheid dienen gezien de risico's ook onze volledige aandacht te hebben. Om het naleefgedrag gunstig te beïnvloeden voeren wij gerichte snelheidscontroles uit op trajecten waar te hard varen significante risico's met zich meebrengt, zogeheten 'blackspots', zoals de 'kopsloten' bij Aalsmeer. De acceptatie voor de controle op dergelijke trajecten is beter, waardoor er een groter effect op het naleefgedrag zal zijn.

Bij een controleronde wordt uitsluitend een waarschuwing uitgedeeld bij overtreding van de toegestane snelheidslimiet. Bij de volgende ronde wordt procesverbaal opgemaakt. Daarnaast worden de resultaten van de controle achteraf gepubliceerd.

Klassiek toezicht

Binnenvaart Politie Reglement

Het Binnenvaart Politie Reglement (BPR) geeft vooral risico's op het fysieke vlak als dit niet goed wordt nageleefd. Bij de snelheidscontroles van vaartuigen wordt tegelijkertijd in het kader van BPR toezicht gehouden. Verder is er alleen reactief toezicht op basis van klachten, meldingen en handhavingverzoeken.

6.4.2 Wegen

Verkeersveiligheid

Het aandachtsveld 'werken op of aan de provinciale wegen (verkeersveiligheid)' is uit de risicoanalyse gekomen met prioriteit 1. Het naleefgedrag verhogen kan voor dit aandachtsveld en de relevante doelgroepen het best door het geven van voorlichting gedaan worden. In 2010 zal het toezicht van de wegenverordening onder de betreffende gemeente gaan vallen. Tot die tijd zullen wij alleen reageren op klachten en meldingen die onder de wegenverordening vallen en geen actief toezicht hierop uitvoeren.

6.4.3 Regionale vliegvelden

Deze wettelijke bevoegdheid is zeer recent overgedragen, daardoor is er nog geen ervaring met toezicht op dit taakveld.

Om die reden is het wenselijk om bij alle terreinen die onder de regionale vliegvelden vallen de komende jaren een jaarlijkse fysieke controle uit te voeren om een beeld te krijgen wat er speelt.

Klassiek toezicht

Geluidsoverlast

Om toezicht op de geluidsnormen uit te voeren zullen de kwartaalrapporten beoordeeld worden die de vliegvelden verplicht zijn op te stellen voor wat betreft de geluidsbelasting van de omgeving.

Voor ieder vliegveld wordt jaarlijks een rapportage opgesteld voor het Ministerie van Verkeer en Waterstaat op basis van de aangeleverde kwartaalrapporten. Indien er overschrijdingen van de geluidsbelasting hebben plaatsgevonden, dienen wij aan te geven welke maatregelen getroffen zijn om te zorgen dat geluidsoverlast wordt voorkomen of beperkt.

Inzicht

Bij de controles is het belangrijk inzicht te krijgen in de diverse doelgroepen om in een later stadium het toezicht hierop aan te passen.

In de komende 2 jaar zal ook onderzocht worden of vogelpopulaties een risico vormen voor de vliegveiligheid van de regionale vliegvelden.

Externe veiligheid

Wat betreft het aspect 'externe veiligheid' wordt gekeken naar de samenhang van het betreffende vliegveld en de ruimtelijke ordening. Te denken valt aan het aanpassen van aan- en afvliegroutes in relatie met bebouwing.

6.5 Toezichtobjecten en aandachtsvelden met prioriteiten 2, 3 en 4

Binnen het toezicht op de regionale vliegvelden zijn een aantal toezichtobjecten bepaald als prioriteit 2, 3 of 4 op basis van de risicoanalyse. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Risico	Prioriteit
paars	277 km	provinciale vaarwegen	vaartuigen met te grote diepgang	7,2	prioriteit 2
paars	n.n.b.	Uitzonderlijke landingsterreinen	externe veiligheid	6,4	prioriteit 2
paars	277 km	provinciale vaarwegen	vaartuigen losgebroken/gezonken	6	prioriteit 2
paars	277 km	provinciale vaarwegen	vaartuigen illegaal afgemeerd	5,6	prioriteit 2
paars	650 km	provinciale wegen	illegale borden in de berm van provinciale wegen	9,6	prioriteit 3
rood	3	vliegvelden	impact op de omgeving	7,2	prioriteit 3
paars	650 km	provinciale wegen	illegale in en uitritten op provinciale wegen	7,2	prioriteit 3
paars	650 km	provinciale wegen	illegale bouwwerken	7,2	prioriteit 3
paars	277 km	provinciale vaarwegen	overschrijding 24-uurs ligplaatsen	4,8	prioriteit 3
grijs	66	uitzonderlijke landingsterreinen	geluidsoverlast	0	prioriteit 4

Tabel 21. Overzicht toezichtobjecten met prioriteiten 2, 3 en 4

Vernieuwing toezicht

Vaartuigen met een te grote diepgang

Vaartuigen met een te grote diepgang veroorzaken veel schade aan de oevers langs de provinciale vaarwegen. Bij constatering van een te grote diepgang wordt een proces-verbaal opgemaakt. We maken capaciteit vrij om themacontrole uit te voeren op vaartuigen met te grote diepgang, waarin we projectmatig in samenwerking met de verschillende handhavinginstanties optreden. Er wordt hierin de samenwerking gezocht met KLPD, regionale politie en de vaarwegkantoniers.

Klassiek toezicht

Vaartuigen illegaal afgemeerd of losgeslagen

Het college is verantwoordelijk voor een vlotte en veilige doorvaart op de provinciale vaarwegen. Illegaal afgemeerde en losgeslagen vaartuigen vormen een risico voor de gebruikers van de vaarwegen. De eigenaar wordt achterhaald en bestuursrechtelijk aangeschreven voordat het vaartuig wordt weggesleept. In onveilige gevallen wordt direct tot berging overgegaan en wordt achteraf de eigenaar, indien mogelijk op de hoogte gesteld.

6.6 CAPACITEITTOEKENNING

De totaal beschikbare productieve tijd voor toezicht op het paarse milieuspoor is 2100 uren. Op basis van dit toezichtarrangement is een verdeling gemaakt van het aantal beschikbare uren.

De capaciteit is voor een deel inzetbaar op Vernieuwing toezicht wat betreft de vaarwegen. Een aanzienlijk deel van de capaciteit is benodigd om op basis van klachten en meldingen reactief te handhaven. Het betreft hier voornamelijk meldingen van illegale ligging van vaartuigen of losgeslagen vaartuigen die een veiligheidsrisico vormen voor de vaarweggebruikers. Bij themacontroles op de vaarwegen worden incidenteel andere inspecteurs extra ingezet.

De beschikbare capaciteit voor het toezicht op de regionale vliegvelden zal ingezet worden voor de administratieve controle van de kwartaalrapporten van de verschillende vliegvelden, het verwerken van de kwartaalrapporten in een jaarrapport voor het Ministerie van Verkeer & Waterstaat en het treffen van een maatregel in verband met een overtreding van de geluidsnormen.

2010/2011		uren op jaarbasis
Vernieuwing Toezicht	Snelheidscontrole vaartuigen	400
	Themacontrole diepgang vaartuigen	400
Klassiek Toezicht	Proactief	
	Reactief (veiligheid vaarwegen)	600
	Reactief (kwartaalrapporten RBML)	700
Totaal aantal uren:		2.100

Tabel 22. Urenverdeling kleurspoor paars

HET RODE KLEURSPOOR

7.1 INLEIDING

VROM wil de omgevingsvergunning medio 2010 wettelijk geregeld hebben. Daarna gaan gemeenten en provincies met de nieuwe vergunning werken. Met de Wet algemene bepalingen Omgevingsvergunning (Wabo) wordt in feite één nieuwe omgevingsvergunning geïntroduceerd op het gebied van de fysieke leefomgeving. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag, straks in de omgevingsvergunning ook aspecten moet regelen als slopen, bouwen, wonen, kappen, indirecte lozingen (zogenoeten BRIKS-taken). Hierbij is men verplicht één integraal besluit te nemen waarbij de onderlinge voorschriften behorend bij de vergunning op elkaar zijn afgestemd. Het toezicht en de handhaving op deze vergunning zal voortaan gehele de fysieke leefomgeving beslaan.

7.2 DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST

Door de bundeling van verschillende wettelijke regelingen, is de situatie ontstaan dat de provincie en de gemeenten niet alle kennis in eigen huis hebben voor de uitvoering van hun taken. De provincie en haar partners hebben besloten om elkaars kennis te gebruiken en afspraken daarover vast te leggen in een overeenkomst. In deze overeenkomst wordt op een bindende wijze de onderlinge dienstverlening tussen de provincie, de gemeenten en de waterschappen verwoord. Deze dienstverlening betreft het beschikbaar stellen van elkaars kennis door de onderlinge levering van producten ten behoeve van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Wabo door het bevoegd gezag.

Als bijlage bij de Dienstverleningsovereenkomst is een productencatalogus (inclusief processchema's) bijgevoegd. De productencatalogus biedt een overzicht van de te leveren producten. Per product wordt aangegeven wat de eisen zijn waaraan het product moet voldoen, binnen welke termijn het product moet worden geleverd (dit in verband met van toepassing zijnde wettelijke termijnen) en de kosten die voor een product in rekening kunnen worden gebracht. In de dienstverleningsovereenkomst wordt ervan uitgegaan dat de gemaakte kosten voor de levering van producten worden vergoed. Het IPO heeft in samenwerking met de VNG een nieuwe legessystematiek opgesteld.

De documenten zijn in principe van toepassing voor de periode tussen 1 januari 2010 (Wabo treedt in werking) en 1 januari 2012 (een landelijk dekkende uitvoeringsstructuur voor de uitvoering van de Wabo is operationeel). Nadat de landelijk dekkende uitvoeringsstructuur voor de uitvoering van de Wabo operationeel is, gaan we ervan uit dat deze kennis infrastructuur niet meer nodig is door de komst van uitvoeringsdiensten.

7.3 OMGEVINGSLOKET ONLINE

Gedeputeerde staten treft voorbereidingen om aan te sluiten op het Omgevingsloket Online (OLO). Dit digitale loket maakt het mogelijk om via onze website digitaal vergunningen aan te vragen.

7.4 DOORWERKING PACKAGE DEAL

De package deal tussen het IPO, de VNG en het Rijk gaat ervan uit dat medio 2010 de gemeenten het bevoegd gezag worden van alle niet-IPPC en niet-BRZO inrichtingen die nu onder de bevoegdheid van ons college vallen.

Tot de invoering van de regionale uitvoeringsdiensten is het milieudeel van de omgevingsvergunning een deelbevoegdheid van ons. Ook blijven wij bevoegd gezag bij deze inrichtingen.

Na invoering van de uitvoeringsdiensten vervalt deze deelbevoegdheid voor ons.

Als gevolg van de package deal blijft het college bevoegd gezag voor de IPPC- en BRZO-bedrijven, ook na invoering van de uitvoeringsdiensten. Voor deze inrichtingen hebben wij behoefte aan de kennis van gemeenten, brandweer en waterschappen bij het verlenen van vergunningen en het uitvoeren van toezicht. Voor deze groep van bedrijven zullen deze partijen een beperkt aantal verzoeken tot ondersteuning ontvangen.

7.5 EFFECT WABO OP TOEZICHT EN HANDHAVING

De invoering van de Wabo heeft met name invloed op toezicht en handhaving van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Daarnaast verbreedt de rol van de regio op de handhaving bij gemeenten van milieu naar fysieke leefomgeving. Aspecten met betrekking tot het toezicht en de handhaving op bodem en zwemwaterkwaliteit blijven onveranderd.

Door de invoering van de Wabo ontstaat er een tweedeling in de milieuinrichtingen die worden gecontroleerd. Onderscheiden worden bedrijven die wel Brzo-/IPPC-plicht en geen Brzo-/IPPC-plicht hebben. Voor de eerste groep verbreedt het toezicht van milieu naar toezicht op de fysieke leefomgeving.

De processen met betrekking tot toezicht en handhaving worden momenteel aangepast aan de werkwijze onder de Wabo.

7.6 RISICOANALYSE EN PRIORITERING

Gedeputeerde staten heeft geen toezichtervaring op het terrein van de fysieke leefomgeving. Daarom zijn er samen met vertegenwoordigers van gemeenten en waterschappen risicoanalyses gemaakt voor Bouw, Ruimtelijke Ordening en indirecte lozingen. Dit levert het navolgende aandachtsgebieden op met de bijbehorende prioriteiten:

Bouw							
Kleurspoor	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Prioriteit			
rood	550	Bouwwerken	Sloop				
			Illegale sloop	3			
			niet conform sloopvergunning	4			
			niet conform asbestverwijderingsbesluit	2			
			Nieuwbouw				
			Illegale bouw	2			
			niet conform bouwvergunning veiligheid	3			
			niet conform bouwvergunning bruikbaarheid	4			
			niet conform bouwvergunning gezondheid	3			
			niet conform bouwvergunning energiezuinigheid	4			
			niet conform gebruiksvergunning/melding	2			
			Bestaande bouw				
			veiligheid	3			
			bruikbaarheid	3			
			gezondheid	2			
			energiezuinigheid	3			
			niet conform gebruiksvergunning/melding	2			
				2671 km ²	Bestemmingsplangebied	aanleg niet conform bestemmingsplan	3
						gebruik niet conform bestemmingsplan	3

Tabel 23. Risicoanalyse en prioritering bouw

Ruimtelijke ordening				
Kleurspoor	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Prioriteit
rood	n.v.t.	Ruimtelijke ordening	illegale uitritten	4
			reclame-uitingen	3
			kappen	4

Tabel 24. Risicoanalyse en prioritering ruimtelijke ordening

Opvallend aan de risicoanalyses Bouw en Ruimtelijke ordening is dat geen enkel aandachtsveld de hoogste prioriteit krijgt toebedeeld. De risicoanalyse van indirecte lozingen is door de waterschappen alleen globaal ingevuld en niet per aandachtsgebied. Dit maakt dat voor het weergeven van percentages is gekozen.

Provinciale monumenten

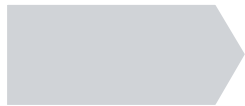
De Monumentenverordening zal in het kader van de Wabo in 2010 ook onder de bevoegdheid van de betreffende gemeente vallen.

Indirecte lozingen				Prioriteiten			
Kleurspoor	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	1	2	3	4
blauw	550	Provinciale bedrijven	Huishoudelijk en bedrijfsafval lozen op de riolering	0%	4%	18%	78%

Tabel 25. Risicoanalyse en prioritering indirecte lozingen

Voor indirecte lozingen is er sprake van een lage prioritering. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat er weinig direct letsel kan optreden, anderzijds wordt het begrip 'risico' door de Waterschappen anders ingevuld. Waterschappen richten zich op de risico's die de kwaliteit van het oppervlakte water mogelijk in gevaar kunnen brengen en niet zozeer op de effecten van een incident op de omgeving. Om zicht te krijgen op welke wijze het toezicht het ontstaan van risico's kan beperken wordt verder afstemming gezocht met de Waterschappen.

Als de Wabo van kracht wordt maken wij met partners die de dienstverleningsovereenkomst tekenen, in 2010 gescheiden controle afspraken.

BIJLAGE 1**VERORDENING STEDELIJKE VERNIEUWING
NOORD-HOLLAND 2010**

- Wet milieubeheer
- Wet bodembescherming
- Wet Bodembescherming, Lozingsbesluit
- Besluit Bodemkwaliteit
- Wet inzake luchtverontreiniging
- Wet geluidhinder
- Wet milieugevaarlijke stoffen wordt Europese verordening REACH (Registratie, Evaluatie, Autorisatie en beperking van CHEMische stoffen)
- Besluit en Regeling Algemene Regels Inrichtingen Milieubeheer (Activiteitenbesluit)
- Besluit risico's zware ongevallen 1999
- Besluit externe veiligheid inrichtingen milieubeheer (IND)
- Provinciale Milieu Verordening
- Vuurwerkbesluit

- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- Grondwaterwet
- Grondwaterverordening Noord-Holland 1999
- Wet op de waterhuishouding
- Verordening waterhuishouding Noord-Holland
- Waterwet

- Natuurbeschermingswet 1998
- Natuurschoonwet
- Flora- en faunawet
- Verordening vrijstellingen Flora- en faunawet Noord-Holland 2009
- Boswet
- Landschapsverordening Noord-Holland 2005
- Natuurschoonwet
- Ontgrondingenwet
- Ontgrondingenverordening Noord-Holland 1998

- Regelgeving voor provinciale wegen en vaarwegen, zoals Scheepvaartverkeerswet, Ligplaatsbesluit, Wegenwet
- Regelgeving Burger en Militaire Luchthavens (vanaf eind 2009)

- Provinciale monumentenverordening

BIJLAGE 2**TOELICHTING RISICOANALYSE**

Kleur	Aantal	Toezichtobjecten	Aandachtsvelden	Effect per deelgebied				
				fysiek	sociaal	fin. ec. schade	natuur/stadsschoon	volksgezondheid

Aantal Toezichtobjecten Aandachtsvelden Effect per deelgebied

Aantal toezichtobjecten in betreffende categorie

Objecten waarop risico's van toepassing zijn

Ongewenste situaties

Inschatting effect op schaal van 1-5:

Fysiek

0=geen effect

1=pijn of letsel bij een individu

2=pijn of letsel bij meer individuen

3=zwaar letsel bij een enkeling of gering letsel bij velen

4=dood van een enkeling of ernstig letsel bij velen

5=meer doden

Sociaal

0=geen effect

1=nauwelijks toename onveiligheidsgevoelens

2=enige toename onveiligheidsgevoelens

3=gemiddelde toename onveiligheidsgevoelens

4=grote toename onveiligheidsgevoelens

5=zeer grote toename onveiligheidsgevoelens

Financieel / economisch

0=geen effect

1=EUR 1- 1.000,-

2=EUR 1.000,- -10.000,-

3=EUR 10.000,- - 100.000,-

4=EUR 100.000,- -1.000.000,-

5=EUR 1.000.000,-

Natuur/stadsschoon

0=geen effect

1=enige verstoring van het aanzien

2=aanzienlijke aantasting van het aanzien

3=aantasting leefomgeving van enige duur

4=aantasting leefomgeving van lange duur

5=vernietiging leefomgeving

Volksgezondheid

0=geen effect

1=gering gevaar voor de gezondheid

2=gevaar voor de volksgezondheid

3=groot gevaar voor de volksgezondheid

e/o enige ziekte gevallen

4=veel ziekte gevallen e/o een enkel sterfgeval

5=meer sterfgevallen

Effect	Kans	Risico	Prioriteit	Beleidspeerpunt	Wettelijke Verplichting	Definitieve Prioriteit

EffectKans

Gemiddeld effect

Vertaling van naleefgedrag naar kans op schaal 1-5

% naleefgedrag	Kans
80-100	1
60-80	2
40-60	3
20-40	4
0-20	5

0=geen effect

1=EUR 1 - 1.000,-

2=EUR 1.000,- - 10.000,-

3=EUR 10.000,- - 100.000,-

4=EUR 100.000,- - 1.000.000,-

5=EUR 1.000.000,-

Risico Prioriteit

KansxEffect

Vertaling van kans en effect naar prioriteit op schaal 1-4

Prioriteit 1	Als de kans en het effect groter zijn dan 3
Prioriteit 2	Als de kans kleiner of gelijk is aan 3 en het effect groter is dan 3
Prioriteit 3	Als de kans groter is dan 3 en het effect kleiner of gelijk is aan 3
Prioriteit 4	Als de kans en het effect kleiner zijn dan 3

Beleidspeerpunt

Als een aandachtsgebied een bestuurlijke prioriteit heeft, wordt dat hier aangegeven en krijgt het aandachtsgebied 1 prioriteitsniveau hoger.

Wettelijke taak

Als wettelijk is vastgelegd op welke wijze er gehandhaafd dient te worden, dan wordt dat hier aangegeven en krijgt het automatisch prioriteit 1.

Prioriteit

Uiteindelijke prioriteit.

Handhaving uitvoerings programma

Provincie Noord-Holland
2010-2011

COLOFON

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Redactie

Provincie Noord-Holland
Directie Subsidies, Handhaving en Vergunningen | sector Handhaving

Fotografie

Dirk-Jan van Dijk Fotografie
Martijn Beekman
Merlin Daleman

Grafische verzorging

FUNCKE Communications & Design

Drukwerk

Thieme Grafimedia Groep

Oplage

300 exemplaren

Haarlem, december 2009

HAARLEM, DECEMBER 2009

HANDHAVING